

การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

CAREER PLANNING OF DIPLOMA STUDENTS IN CHACHOENGSAO
PROVINCE

พิพัฒน์ บุญฉิม
PIPAT BUNCHIM

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-689-6

การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา

CAREER PLANNING OF DIPLOMA STUDENTS IN CHACHOENGSAO PROVINCE

พิพัฒน์ บุญฉิม

PIPAT BUNCHIM

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 43328
วัน, เดือน, ปี 29 ส.ค. 2545

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-689-6

CAREER PLANNING OF DIPLOMA STUDENTS IN CHACHOENGSAO PROVINCE

PIPAT BUNCHIM

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2002

ISBN 974-648-689-6

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
นักศึกษา	นายพิพัฒน์ บุญฉิม
รหัสประจำตัว	42064105
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2545
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. สมพร ไชยะ
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 5 ด้าน คือ การรู้จักตนเอง การศึกษาลักษณะงานและค่านหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน การปรึกษาผู้มีความรู้ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ การวางแผนในการหางาน จำแนกตามสังกัดการศึกษา ประเภทวิชาที่เรียน และผลการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาประกาศนียบัตรชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 303 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และค่า F-test วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักตนเอง และด้านการศึกษาลักษณะงานและค่านหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน นักศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพและด้านการวางแผนในการหางาน นักศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่สังกัดการศึกษาต่างกัน มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการศึกษาลักษณะงาน และค่านหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน และด้านการเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพ แตกต่างกัน ส่วนด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ และด้านการวางแผนในการหางาน ไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ต่างประเภทวิชากัน มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีการวางแผนเข้าสู่อาชีพด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ แตกต่างกัน ส่วนด้านการรู้จักตนเอง ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน ด้านการเตรียมตัว เพื่อประกอบอาชีพและด้านการวางแผนในการหางาน ไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีผลการเรียน แตกต่างกัน มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ด้านการรู้จักตนเองกับด้านการศึกษาลักษณะงานและ ค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน แตกต่างกันส่วนด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ด้าน การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพและด้านการวางแผนในการหางาน ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	Career Planning of Diploma Students in Chachoengsao Province
Student	Mr. Pipat Bunchim
Student ID.	42064105
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2002
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Somporn Chaiya
Thesis Co-Advisor	Associate Professor Dr. Preeyaporn Wonganutrohd

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and compare career planning of diploma students in Chachoengsao province in 5 aspects : An understanding of oneself, study job information to search career proper of oneself, know – all consulting , prepare oneself to earn a Living and job planning as classified by under the jurisdiction , category of subject and grade point average. sample were 303 persons. from diploma students in Chachoengsao province. Questionnaire with rating scales were employed for data collection. the date were analyzed by the SPSS/PC⁺ with percentage, mean, Standard Deviation , t-test and F-test .

The reasearch finding were :

1. Career planning of diploma students in Chachoengsao Province in 5 aspects as a whole a were at average level and each aspect at high level : an understanding of oneself and study Job information to search career proper of oneself while know – all consulting, bprepare oneself to earn a living and Job planning were the average level

2. Students were difference in under the Jurisdiction had no significant differences career planning as a whole aspects and each aspect had difference career planning : were an understanding of oneself and study Job information to search career proper of oneself and prepare oneself to earn a living

3. Students who were difference in category of subject had no difference planning as a whole aspects and each aspect had differences significant career planning : were know –all consulting

4. Students who were difference in grade point average had no significant difference career planning as a whole aspects and each aspect had difference career planning : were an understanding of oneself and Study Job information to search proper of oneself

กิตติกรรมประกาศ

การจัดวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำแนะนำปรึกษาตรวจสอบและแก้ไข ข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านต่าง ๆ และได้อบรมสั่งสอน ให้เกิดความรู้และประสบการณ์ จนผู้วิจัยสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม ขอขอบคุณนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่ตอบแบบสอบถามและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ไม่ได้กล่าวถึง ในกิตติกรรมประกาศนี้ที่ให้ความร่วมมือและให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ จนการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้สำเร็จลงได้

คุณค่าและความสำเร็จจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบแก่บิดามารดา พี่ น้อง คณาจารย์ ตลอดจนผู้ให้การสนับสนุนทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดมา จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

พิพัฒน์ บุญฉิม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.6 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์.....	5
1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การประกอบอาชีพ.....	7
2.2 ทฤษฎีการพัฒนาด้านอาชีพ.....	9
2.3 การวางแผนเข้าสู่อาชีพ.....	18
2.3.1 ความหมายของการวางแผนเข้าสู่อาชีพ.....	18
2.3.2 แนวคิดของการวางแผนเข้าสู่อาชีพ.....	20
2.3.3 การวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน.....	21
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	28
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
3.2.1 การสร้างเครื่องมือ.....	30
3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	30
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	65
5.2 อภิปรายผล.....	70
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก.....	89
ภาคผนวก ข.....	103
ประวัติผู้เขียน.....	112

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	การเปรียบเทียบความต้องการ ของมนุษย์ตามแนวคิดของ Maslow และ Herzberg.....14
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละประเภทวิชา.....29
4.1	แสดงข้อมูลส่วนตัวและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....35
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นรายด้าน และภาพรวม.....36
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการรู้จักตนเอง.....37
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน.....39
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้.....41
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ.....43
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการวางแผนในการหางาน.....45
4.8	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวม จำแนกตามสังกัดของสถานศึกษา.....47
4.9	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัด การศึกษา ด้านการรู้จักตนเอง.....48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัด การศึกษา ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน.....49
4.11	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัด การศึกษา ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้.....51
4.12	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัด การศึกษา ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ.....52
4.13	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัด การศึกษา ด้านการวางแผนในการหางาน.....54
4.14	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวม จำแนกตามประเภทวิชา.....55
4.15	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ประเภทวิชา ด้านการรู้จักตนเอง.....56
4.16	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ประเภทวิชา ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติ ของตน.....57
4.17	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ประเภทวิชา ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้.....58
4.18	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ประเภทวิชา ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ.....60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ประเภทวิชา ด้านการวางแผนในการหางาน.....	62
4.20 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวม จำแนกตามผลการเรียน.....	63
4.21 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามผลการเรียน ด้านการรู้จักตนเอง.....	64
4.22 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามผลการเรียน ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน.....	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการปฏิวัติอุตสาหกรรม ทำให้นานาประเทศหันเหทิศทางจากประเทศเกษตรกรรมเข้าสู่ประเทศอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายและใช้ทรัพยากรอย่างเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด อีกทั้งยังมีอำนาจการต่อรองของตลาดโลกตามคำกล่าวของนักเศรษฐศาสตร์ที่ว่า “ผู้ใดครองการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี ผู้ใดครองเทคโนโลยี ผู้นั้นครองอำนาจ” (ราชัน ชูเซ็น. 2541 : 44) ในการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้นก่อให้เกิดความได้เปรียบในหลายด้าน ประเทศไทยก็เป็น ประเทศหนึ่ง que พัฒนาจากประเทศเกษตรกรรมเป็นประเทศอุตสาหกรรม เพราะผลจากการที่เป็นประเทศเกษตรกรรมที่ยาวนาน ผลผลิตในการส่งออกส่วนใหญ่จึงเป็นในรูปของสินค้าเกษตรกรรมซึ่งเป็นสินค้าราคาถูก แต่สินค้าที่เข้ามาส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทอุตสาหกรรมซึ่งมีราคาแพงจึงเกิดปัญหาด้านดุลการค้า อันเนื่องมาจากสินค้าส่วนใหญ่เป็นไปในรูปแบบเครื่องจักรที่ต้องการนำมาใช้ในภาคอุตสาหกรรม แต่สินค้าขาออกนั้นกลับเป็นประเภทข้าว ยางพารา และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ซึ่งเป็นสินค้าอันดับหนึ่งในสิบอันดับแรกของสินค้าส่งออก

ในอดีตที่ผ่านมา จะเชิงเทราเป็นที่กล่าวขานว่าเป็นแหล่งผลิตอาหารเลี้ยงประชากรของกรุงเทพมหานคร ปริมณฑลและทุกภาคของประเทศ อาทิ ข้าว ปลายน้ำจืด และกุ้งน้ำกร่อย ตลอดจนสุกรและไข่ไก่ซึ่งมีผลผลิตสูงสุดในประเทศ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความภาคภูมิใจของชาวระยอง เมื่อวันเวลาผ่านไประยองได้เปลี่ยนบทบาทจากจังหวัดที่มีผลผลิตทางการเกษตรกรรมเป็นหลัก กลายเป็นจังหวัดอุตสาหกรรม มีการลงทุนตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในอัตราที่สูงมากติดต่อกันหลายปี จนทางหลวงแผ่นดินสายสำคัญ 2 สายที่ผ่านพื้นที่ คือ บางนา-ตราด และสุวินทวงศ์ กลายเป็นย่านอุตสาหกรรมสำคัญของจังหวัด ส่งผลทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือประชากรจำนวนหลายหมื่นคน ซึ่งเคยประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้เปลี่ยนเป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรมสาธารณูปโภค สาธารณูปการขาดแคลนในอนาคตบริการพื้นฐานที่จำเป็นเหล่านี้จะต้องได้รับการจัดหาปรับปรุงแก้ไขอย่างทันท่วงที ตามที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายและแนวทางการกระจายการเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยการส่งเสริมการลงทุนการเร่งรัดพัฒนาบริการพื้นฐานอย่างเร่งรีบ ตลอดจนการแก้ไขกฎระเบียบและลดขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อความคล่องตัวในการขอรับการส่งเสริมจากภาครัฐ อันเป็นการจูงใจให้เกิดการลงทุน มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ภูมิภาคมีการจ้างงาน ประชาชนในภูมิภาคมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ ของ

ประเทศมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีที่สุด (สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกลุ่มท้องที่จังหวัด
ฉะเชิงเทรา. 2541 : 3-4)

กรมอาชีวศึกษามีหน้าที่และภาระกิจในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิต
กำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือและช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติและสนองความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ
โดยเปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2544 ประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา คือ สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างก่อสร้าง สาขาวิชาช่าง
ไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะ สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชา
ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม และสาขาวิชาช่างเทคโนโลยีโทรคมนาคม

ส่วนในด้านพานิชยกรรมที่ได้เปิดทำการสอนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ในจังหวัดฉะเชิงเทรา คือ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการเลขานุการ
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (กรมอาชีวศึกษา. 2543 : 97)

จากเหตุผลและข้อคิดต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจและตั้งใจ
ที่จะศึกษาถึง การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จังหวัดฉะเชิงเทรา
เพื่อผลิตบุคลากรทางการศึกษาเข้าสู่ระบบงานที่กำลังพัฒนาอย่างรวดเร็วในขณะนั้น แต่เมื่อประเทศ
เกิดสภาวะทางเศรษฐกิจทุกองค์กร ได้รับผลกระทบซึ่งส่งผลให้ลดบุคลากรในหน่วยงานตามสภาวะ
ที่ฝืดเคือง สภาพจิตใจของนักศึกษาที่เข้าเรียนด้วยความมุ่งหวังจะเป็นเช่นไร นักศึกษาจะแก้ปัญหา
ด้วยวิธีใดเพื่อปรับตนเองให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่ต้องรอเวลาที่ดีขึ้น ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นถึง
ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นและมีความปรารถนาเป็นอย่างยิ่ง ที่จะศึกษาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขของ
นักศึกษา การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผลในการทำวิจัยครั้งนี้
เป็นการศึกษาถึงภาวะปัจจุบันที่บ่งชี้ถึงขวัญกำลังใจในภาวะปัจจุบันของนักศึกษาการวางแผนเข้าสู่
อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และแนวทางแก้ไข เพื่อให้ดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า
และเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยจำแนกตามสังกัดการศึกษา ประเภทวิชา และผลการเรียน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้ายที่มีสังกัดการศึกษาต่างกัน มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ต่างประเภทวิชากันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ที่มีผลการเรียนต่างกัน มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ใน 5 ด้านแตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตามคำกล่าวของนักศึกษาที่ว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพเป็นกระบวนการคิดโดยคำนึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็น ก่อนออกสู่ตลาดแรงงานซึ่งสัมพันธ์กับทฤษฎีการวางแผนของ Franks Endicott (1948) ที่เกี่ยวข้องใน 5 ด้าน คือ (อ้างใน ปรัชญา วัฒนธรรม. 2543 : 5)

1. การรู้จักตนเอง
2. การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน
3. การปรึกษาผู้มีความรู้
4. การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ
5. การวางแผนในการหางาน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่ศึกษาการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ภาคเรียนที่ 1 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยพิจารณาจากการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และด้านการวางแผนในการหางาน

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้ายในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 2 ประเภทวิชา จำนวน 1,453 คน แบ่งได้ดังนี้

1.1 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 838 คน

1.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 615 คน

รวมประชากร 1,453 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละประเภทวิชา โดยใช้ตารางกำหนดตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan จากจำนวนนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 2 ประเภทวิชา จำนวน 1,453 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม 303 คน แบ่งไว้ดังนี้

2.1 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 175 คน

2.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 128 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 303 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา คือ

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1. สังกัดการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นสังกัดการศึกษาของรัฐบาลและสังกัดการศึกษาของเอกชน

2. ประเภทวิชา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม

3. ผลการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ผลการเรียนที่สูงกว่า 3.00 ผลการเรียนระหว่าง 2.50 – 3.00 และผลการเรียนที่ต่ำกว่า 2.50

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

1. การรู้จักตนเอง

2. การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน

3. การปรึกษาผู้มีความรู้

4. การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ

5. การวางแผนในการหางาน

1.6 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึงเรื่องการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทราซึ่งประกอบด้วย 6 สถานศึกษา ดังนี้คือ

1. วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา
4. โรงเรียนเทคโนโลยีปัญญาพิทยาคาร
5. โรงเรียนเทคโนโลยียานยนต์โตโยต้า
6. โรงเรียนเทคโนโลยีศรีวรการ ฉะเชิงเทรา

1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การวางแผนเข้าสู่อาชีพ หมายถึง การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาเพื่อการทำงานใน 5 ด้าน ดังนี้

1.1 การรู้จักตนเอง หมายถึง การวิเคราะห์ตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถพิเศษ ซึ่งการรู้จักตนเองนั้นได้จากการวิเคราะห์หลักการเดิมการใช้เวลาว่างงานอดิเรก การทำแบบทดสอบอาชีพ และความคิดเห็นหรือการตัดสินใจของบุคคลอื่นที่ใกล้ชิด เช่น เพื่อน สมาชิกในครอบครัว เป็นต้น

1.2 การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน หมายถึง การตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นมักจะได้รับอิทธิพลจากโอกาสของ การจ้างงานที่เป็นจริง สถานที่ทำงาน เงินเดือน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และความก้าวหน้าในการทำงาน ฯลฯ

1.3 การปรึกษาผู้มีความรู้ หมายถึง การขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านอาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.5 การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ หมายถึง การศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ มีความขยันหมั่นเพียรในขณะที่กำลังศึกษาอยู่

1.6 การวางแผนในการหางาน หมายถึง การเตรียมตัวในเรื่องต่าง ๆ นอกจากการคิดถึง ข้อดีข้อเสียของตน และจะเป็นการมองออกสู่โลกความจริงในแหล่งงานที่ต้องการความเข้าใจต่าง ๆ ดังนี้คือ การสำรวจแหล่งงาน การเขียนจดหมายสมัครงาน การกรอกใบสมัคร การเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์ และการติดตามข่าวสารในการสมัครงาน

2. สังกัดการศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่การศึกษาที่สังกัดการศึกษาของรัฐบาลและสังกัดการศึกษาของที่เอกชน

2.1 สังกัดการศึกษาของรัฐบาล หมายถึง สถาบันการศึกษาที่อยู่ในหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคจะเชิงเทรา วิทยาลัยอาชีวศึกษาจะเชิงเทรา และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีจะเชิงเทรา

2.2 สังกัดการศึกษาของเอกชน หมายถึง สถาบันการศึกษาที่อยู่ในหน่วยงานของเอกชน ได้แก่ โรงเรียนเทคโนโลยีปัญญาพิทยาคาร โรงเรียนเทคโนโลยียานยนต์โตโยต้า และโรงเรียนเทคโนโลยีศรีวารการ จะเชิงเทรา

3. ประเภทวิชา หมายถึง การจำแนกการศึกษาวิชาชีพประเภท ช่างอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

3.1 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หมายถึง วิชาชีพตามที่สาขาที่ศึกษามา ได้แก่ สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างก่อสร้าง สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะ สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาช่างเทคนิคอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างเทคโนโลยีโทรคมนาคม

3.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม หมายถึง วิชาชีพตามที่สาขาที่ศึกษามา ได้แก่ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

4. ผลการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ย ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ผลการเรียนที่สูงกว่า 3.00 ผลการเรียนระหว่าง 2.50 – 3.00 และผลการเรียนที่ต่ำกว่า 2.50 ของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมชั้นปีสุดท้ายตั้งแต่ปีการศึกษาแรกจนถึงปัจจุบัน

5. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2544 ในจังหวัดจะเชิงเทราเฉพาะ สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างก่อสร้าง สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะ สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาช่างเทคนิคอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างเทคโนโลยีโทรคมนาคม สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยผู้วิจัยได้เสนอทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเข้าสู่อาชีพไว้ตามลำดับ ดังนี้

2.1 การประกอบอาชีพ

2.2 ทฤษฎีการพัฒนาด้านอาชีพ

2.2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและความคาดหวังในอาชีพ

2.2.2 แนวทางการตัดสินใจเลือกอาชีพ และค่านิยมในการเลือกอาชีพ

2.3 การวางแผนเข้าสู่อาชีพ

2.3.1 ความหมายของการวางแผนเข้าสู่อาชีพ

2.3.2 แนวคิดของการวางแผนเข้าสู่อาชีพ

2.3.3 การวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน

2.1 การประกอบอาชีพ

อาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ ดังที่มีผู้กล่าวว่า “คนเกิดมาเพื่อทำงาน เช่น นกเกิดมาเพื่อบิน” (วีระเดช กาญจนสุวรรณ. 2539 : 68) อาชีพเป็นตัวอย่างบอกถึงความเป็นมนุษย์ได้หลายอย่าง เช่น สถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ เป็นต้น จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปทั้งในอดีตและปัจจุบันว่า การทำงานในแต่ละอาชีพเป็นที่เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของมนุษย์เท่านั้น มนุษย์มีการเตรียมโดยการคิดและวางแผน วางเป้าหมายไว้ล่วงหน้าซึ่งสามารถคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นได้ หลังจากนั้นค่อยลงมือกระทำตามแผนโดยใช้ทักษะและวิจารณญาณ ตลอดจนประสบการณ์ที่มีในการตัดสินใจ และมีเครื่องอำนวยความสะดวกช่วยตามแต่ละกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด อีกทั้งยังตระหนักถึงการยอมรับของผู้อื่นในการกระทำของตนเองด้วย ซึ่งแตกต่างไปจากวิถีชีวิต กิจกรรมของสัตว์ประเภทอื่น คาดกันว่ามนุษย์ใช้เวลาเฉลี่ยประมาณหนึ่งในสามของชีวิตในฐานะผู้ใช้แรงงาน (อ้างใน วชิร ทรัพย์มี. 2523 : 83-84)

ที่ใดมีมนุษย์ที่นั่นย่อมมีการทำงาน เพราะแต่ละคนต้องขวนขวายหาทางอยู่รอดและใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงานเลี้ยงชีพเลี้ยงครอบครัวและตนเอง การทำงานจึงเป็นการช่วยให้มนุษย์สามารถสนองความต้องการด้านต่าง ๆ ของตนเองใน 4 ด้าน ได้แก่

1. สนองความต้องการทางวัตถุ การทำงานเป็นการเปลี่ยนวัตถุดิบที่อยู่ตามธรรมชาติ ให้เป็นสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้ เป็นวิธีการที่ให้สินค้าและบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งได้แก่อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ซึ่งถ้าขาดปัจจัยเหล่านี้แล้วมนุษย์จะใช้ชีวิตอยู่ไม่ได้ มณฑา ศรีโพธิ์ (2528 : 94) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า มูลเหตุจูงใจในการเลือกเข้าทำงาน ได้แก่ ความต้องการความสะดวกสบายในชีวิต ลักษณะงาน รายได้ และมูลเหตุส่วนตัวซึ่งมีอิทธิพลมาก

2. สนองความต้องการการนับถือตนเอง การทำงานมีความสัมพันธ์กับการนับถือตนเอง มาก เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มนุษย์นับถือตนเอง การทำงานทำให้บุคคลเกิดความตระหนักถึงความสำเร็จ สมรรถภาพในการทำงานทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเองสามารถเอาชนะทั้งตนเองและสภาพแวดล้อมตลอดจนการทำงานทำให้บุคคลได้ผลิตสิ่งที่คนอื่นเห็นว่ามีค่าแทบทุกสังคม การมีงานทำทำให้ได้รับการยอมรับว่าเป็นพลเมืองเต็มขั้น มีอิสระและรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าผู้ที่ไม่มีงานทำหรือไม่สามารถทำงานได้จะกลายเป็นพลเมืองชั้นสอง ความรู้สึกว่าตนเองมีค่าลดลงเป็นคนไร้เกียรติด้วยเหตุนี้การทำงานจึงมีความสัมพันธ์กับการนับถือตนเองอย่างมาก และยังพบต่อไปว่าการนับถือตนเองจะแตกต่างกันไปตามลักษณะอาชีพและลำดับขั้นของตำแหน่งที่บุคคลนั้นครองอยู่นิรมล รุ่งปัจฉิม (2531 : 113) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษามีความมุ่งหวังสูงในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา โดยที่นิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคต่าง ๆ จะนิยมเลือกอาชีพรับราชการยกเว้นภาคกลางเท่านั้น ที่นิยมเป็นลูกจ้างและเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้ โรจนา สุขพันธ์โพธาราม (2529 : 78) ได้วิจัยเรื่องการวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พบว่า นิสิตนักศึกษาต้องการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาและเห็นว่าสาขาที่ตนกำลังศึกษาอยู่ มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนปรารถนา รวมทั้งความคาดหวังของตนเองที่จะมีโอกาสสูงในการประกอบอาชีพตรงตามสาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ ด้านเตรียมตัวในเรื่องอาชีพที่ผ่านมาพบว่า 2 ใน 3 มีการเตรียมตัวดังนี้คือ เลือกแผนการเรียนให้ประกอบด้วยวิชาเลือกที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่ตนปรารถนา ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสมัครงานหรือสอบสัมภาษณ์ หาความรู้และประสบการณ์ในอาชีพที่ตนปรารถนาหาความรู้พิเศษ หรือความถนัดอื่น ๆ และการสำรวจตนเองโดยการทำแบบสอบถามทดสอบทางสติปัญญา ความถนัด ความสนใจ ความสามารถ และบุคลิกภาพ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยสำรวจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับงานหลาย ๆ ประเภทที่มีอยู่ในแนวอาชีพที่ตนปรารถนา

3. สนองความต้องการมีกิจกรรม มนุษย์ทุกคนต้องการที่จะทำกิจกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย การทำงานทำให้มีกิจกรรมมีจิตใจจดจ่อกับงาน จดจ่อกับสภาวะแวดล้อม

ของงาน ไม่ฟุ้งซ่าน เป็นการช่วยลดความวิตกกังวลและไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย อันเนื่องมาจากการมีเวลาว่างอีกด้วย

4. สนองความต้องการการริเริ่มสร้างสรรค์ การริเริ่มสร้างสรรค์ในที่นี้มีได้หมายเฉพาะถึงการริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์หรือศิลปะเท่านั้น แต่หมายรวมถึงสิ่งแปลกใหม่ที่มนุษย์สร้างขึ้นมา ซึ่งสิ่งใหม่ ๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นด้วยการทำงานและสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดจากการทำงานเหล่านี้สามารถสนองความต้องการของมนุษย์ได้สมบูรณ์กว่าเดิม (วิจิตร ระวังวงศ์. 2524 : 1)

2.2 ทฤษฎีการพัฒนาด้านอาชีพ

ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของ Ginzberg (1971 : 204-215) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าพัฒนาการด้านอาชีพเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ รวมถึงเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับอิทธิพลของประสบการณ์ในวัยเด็ก นอกจากนั้นพัฒนาการด้านอาชีพยังเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันเป็นขั้นตอน เชื่อมโยงในแต่ละวัย นอกจากนี้ยังให้แนวคิดเกี่ยวกับอาชีพว่า อาชีพของบุคคลได้มาจากความชำนาญ ความรู้ ความสามารถ ที่ได้มาจากการเตรียมทางในช่วงวัยรุ่นบุคคลจะเริ่มมีเป้าหมายทางด้านอาชีพโดยอาศัยข้อมูลของแนวโน้มตลาดแรงงานจากทฤษฎีของ Ginzberg นั้น Katz (1963 : 48) ยังให้ข้อคิดที่สนับสนุนกับทฤษฎีนี้อีกว่า การเลือกอาชีพเป็นการประนีประนอม (Compromise) ระหว่างความปรารถนาของบุคคลที่จะเลือกอาชีพให้สนองความต้องการ ความสนใจ และเหมาะสมกับความสามารถของคนให้มากที่สุดกับการตระหนักถึงความเป็นจริงและข้อกำหนดต่าง ๆ เช่น ความ ต้องการของตลาดแรงงาน เป็นต้น

ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland's Theory of Career Choice) Holland (อ้างใน อรอนงค์ รัชญะวัน. 2539 : 38) มีแนวคิดที่ว่าแบบฉบับของพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ โดยมีหลักการว่าบุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง

1. บุคคลที่ชอบกิจกรรมที่ใช้พลังกำลังและเป็นกิจกรรมที่ไม่ซับซ้อน (The Motoric Orientation) เป็นบุคคลที่พยายามหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ต้องพุดคุยหรือปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพเช่นนี้มักจะชอบอาชีพด้านเกษตรกรรม เทคนิค ช่างกล และกีฬา
2. บุคคลที่ชอบกิจกรรมที่ใช้ความคิดในการแก้ไขปัญหา มีลักษณะเป็นวิชาการ (The Intellectual Orientation) บุคคลด้านนี้มักสนใจด้านวิทยาศาสตร์ การคำนวณอาชีพที่ศึกษาหาความรู้ อยู่เสมอ เช่น อาชีพนักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

3. บุคคลที่ชอบสังคมกับคนอื่น ชอบแสดงตัวว่าจริง ชอบการสนทนาพูดคุย (The Social Orientation) บุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้มีความสนใจในอาชีพที่ต้องพบปะพูดคุยเข้าสังคมและได้บริการสังคม เช่น อาชีพนักสังคมสงเคราะห์ ครู และนักแนะแนว เป็นต้น

4. บุคคลที่ชอบทำตามระเบียบแบบแผน ไม่อ่อนปวน ยึดในหลักความถูกต้อง ค่านิยมประเพณี (The Conforming Orientation) บุคคลที่มีบุคลิกลักษณะเช่นนี้มักชอบมีความสนใจในอาชีพด้านงานสารบรรณ เลขานุการ และบรรณารักษ์

5. บุคคลที่มีลักษณะเป็นผู้นำ ชอบชักจูงผู้อื่น ชอบมีอำนาจ และความเชื่อมั่นในตนเอง (The Persuasive Orientation) บุคคลประเภทนี้มักจะชอบอาชีพที่จะแสดงลักษณะเด่นของตน เช่น นักการเมือง นักธุรกิจ นักประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

6. บุคคลที่ชอบความงามรักศิลปะ มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ค่อยยอมตนเองมักทำในสิ่งที่ตนเองปรารถนา (The Esthetic Orientation) บุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้มักมีความประสงค์จะเลือกประกอบอาชีพเป็นศิลปิน หรือนักประพันธ์ (อรอนงค์ รัชญะวัน. 2539 : 38)

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของโรว์ (Roe's Theory of Vocational Choice) (อ้างใน อรอนงค์ รัชญะวัน. 2539 : 40) Anne Roe ผู้พัฒนาทฤษฎีนี้มีแนวคิดดังนี้

1. บุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพและสนองความต้องการของตน

2. ประสบการณ์ในวัยเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ Anne Roe เชื่อว่าทฤษฎีขั้นตอนแห่งความต้องการ (Hierarchy of Needs) ของ Maslow (อ้างใน พยอม วงศ์สารศรี. 2534 : 216) มีหลักการว่าความต้องการของมนุษย์แบ่งได้เป็นขั้น ๆ จากขั้นมูลฐานที่สุด คือ ความต้องการทางร่างกาย จนถึงขั้นสูงสุด คือความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ และพัฒนาตนเองอย่างสมบูรณ์ซึ่งเรียงลำดับดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs)

ขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs)

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและการมีส่วนร่วม (Belonging and Love Needs)

ขั้นที่ 4 ความต้องการความยกย่อง นับถือและเสรีภาพ (Self Esteem Needs and

Independence)

ขั้นที่ 5 ความต้องการเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้และพัฒนาตนเองอย่างสมบูรณ์

(Needs for Self Actualization)

Anne Roe ได้สรุปว่า ความต้องการดังกล่าวนี้ จะได้รับการตอบสนองหรือไม่ขึ้นอยู่กับรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดา ซึ่งเป็นผลให้เกิดบุคลิกภาพที่แตกต่างกันและจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลนั้น ๆ ด้วย

ทฤษฎีของ Hoppock (Hoppock's Theory) Hoppock ได้นำเอาแนวคิดของทฤษฎีต่าง ๆ มาประกอบกันจนเป็นแนวคิดในการเลือกประกอบอาชีพ ทฤษฎีนี้เรียกว่า Composite Theory ซึ่งมีหลักการ 10 ประการในการเลือกประกอบอาชีพดังต่อไปนี้คือ (อ้างในอรอนงค์ รัชญะวัน. 2539 : 57)

1. การเลือกอาชีพเป็นการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล
2. บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพใดเป็นเพราะเชื่อว่าอาชีพนั้น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้มากที่สุด
3. ความต้องการของแต่ละบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ
4. การพัฒนาอาชีพจะเริ่มเมื่อบุคคลทราบว่าอาชีพนั้น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้มากที่สุด
5. ความก้าวหน้าในการพัฒนาอาชีพและการปรับปรุงการเลือกอาชีพจะดีขึ้น เมื่อบุคคลสามารถคาดหวังถึงโอกาสที่อาชีพนั้นจะสนองความต้องการของตนเองได้ ความสามารถในการคาดหวังจะขึ้นอยู่กับความรู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่คิดถึงเหตุผลต่าง ๆ
6. ข้อมูลส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยให้บุคคลเข้าใจว่าตนเองต้องการและจะปรับปรุงอะไร
7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลค้นพบงานอาชีพที่ตรงกับความต้องการ
8. ระดับความพอใจในงาน เป็นผลมาจากงาน ที่สามารถตอบสนองความต้องการในปัจจุบันได้ และความหวังว่างานนั้นจะทำให้บรรลุความต้องการในอนาคตได้หรือจากการที่คาดหวังว่างานนั้นจะนำสู่งานที่ต้องการได้
9. ความพึงพอใจในงานเป็นผลมาจาก การที่งานสามารถตอบสนองความต้องการในปัจจุบันได้ และความหวังว่างานนั้นจะนำไปสู่งานที่ต้องการได้
10. การเลือกอาชีพสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ เมื่อบุคคลคิดว่างานที่เปลี่ยนแปลงใหม่นั้นจะสนองความต้องการได้ดีกว่างานเดิม

ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Traits and Factors Theory)

ทฤษฎีนี้มีหลักการว่า บุคคลใช้วิจารณญาณตัดสินใจเลือกอาชีพโดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน โดยมีรากฐานมาจากจิตวิทยา ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Psychology of Individual Differences) และจิตวิทยาประยุกต์ (Applied Psychology) โดยมีหลักการว่าบุคคลประกอบด้วยลักษณะหลายประการ เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกลักษณะ เป็นต้นว่า เป็นคนชอบเก็บตัว แสดงตัว ใจเย็นหรือใจร้อน ซึ่งสำรวจและวัดด้วยแบบสอบถามทางจิตวิทยา ตลอดจนใช้การสังเกตหรือการสัมภาษณ์นอกจากนี้ ยังมีการเน้นว่าบุคคลเลือกอาชีพโดยการพิจารณาจากตนเอง เช่น การพิจารณาลักษณะอาชีพ

ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลา ทุนทรัพย์ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ และมีความเชื่อว่าการเลือกอาชีพของบุคคลไม่ใช่การลองถูกลองผิดแต่ต้องใช้ความคิดพินิจพิเคราะห์เป็นอย่างดี (อ้างในวัชร ทรัพย์มี. 2523 : 13)

หลักการดังกล่าวสัมพันธ์กับหลักการเลือกอาชีพของ Fanks Parsons โดยมีหลักการเลือกอาชีพดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์ตนเองโดยบุคคลจะวิเคราะห์คุณสมบัติต่าง ๆ และองค์ประกอบของตนเองเป็นต้นว่า ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพการต่าง ๆ ในครอบครัว

2. การวิเคราะห์อาชีพ โดยบุคคลจะแสวงหาความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพเป็นต้นว่า ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงานเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เวลา ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ รายได้ ความมั่นคงและโอกาสก้าวหน้าในอาชีพต่าง ๆ

3. การใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ตนเองและการวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน (อ้างในวัชร ทรัพย์มี. 2523 : 14)

จะเห็นได้ว่าการเลือกอาชีพของบุคคลนั้น เกิดจากการที่บุคคลนั้นสำรวจตนเองควบคู่ไปกับการสำรวจอาชีพ แล้วจึงตัดสินใจเลือกอาชีพ ดังนั้นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพการให้นักศึกษาประเมินตนเองจากแบบสอบถามต่าง ๆ และการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพจะเป็นหนทางที่ทำให้นักศึกษาสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพและสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความถนัดและบุคลิกภาพของนักศึกษาได้

Donald E. Super (อ้างในวัชร ทรัพย์มี. 2523 : 27) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ และกล่าวถึงขั้นพัฒนาการทางอาชีพ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นซึ่งในขั้นที่ 2 เป็นขั้นสำรวจตนเองและอาชีพขณะอยู่ในโรงเรียน ในขั้นนี้เด็กจะเริ่มแสวงหาประสบการณ์จากการทำงาน และจากกิจกรรมต่าง ๆ

นอกจากนี้ Super (อ้างใน นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530 : 63-69) ได้เสนอพื้นฐานทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพว่า บุคคลที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านความสามารถ ความเข้าใจ และบุคลิกภาพ ดังนั้นการเลือกอาชีพจึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และบุคคลทุกคนมีคุณสมบัติที่เหมาะสมจะทำงานในอาชีพใดอาชีพหนึ่งเสมอ และองค์ประกอบที่อิทธิพลต่อแบบแผนทางอาชีพของบุคคลอีกด้านหนึ่งก็คือ ความสามารถทางด้านสติปัญญาและลักษณะของบุคลิกภาพของบุคคล

2.2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความต้องการและความคาดหวังในอาชีพ

ในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์นั้นมีทฤษฎีที่เรียกว่า ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Needs Hierarchy) ซึ่งกล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ลำดับความต้องการ เริ่มจากความต้องการที่เกิดจากทางร่างกายจนถึงความต้องการที่เกิดจากจิตใจ

ทฤษฎีการจูงใจของเฮอริชเบิร์ก (Herzberg's Motivation Theory หรือ Two Factor Theory) เป็นทฤษฎีแรงจูงใจที่ศึกษาถึงสาเหตุจูงใจบุคคล ซึ่งพบว่ามี 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ โดยเรียกว่าปัจจัยการจูงใจให้เกิดความพอใจ (Motivation Factors) เช่น ความสัมฤทธิ์ผลการยอมรับผลงานสำเร็จนั้น ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ โอกาสความก้าวหน้า งานที่มีความหมายและท้าทาย อีกปัจจัยหนึ่งก็คือปัจจัยการบำรุงรักษา (Hygiene Factors) เช่น เงินค่าตอบแทน สภาพภาพความมั่นคง สภาพการทำงาน ภาวะแวดล้อมการทำงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานนโยบายหลักการบริหารของบริษัท (พยอม วงศ์สารศรี. 2534 : 217)

เมื่อนำเอาสิ่งที่เป็นสาระสำคัญของ ทฤษฎีของมาสโลว์และทฤษฎีของเฮอริชเบิร์ก มาเปรียบเทียบกัน จะพบว่ามีความต้องการระดับต้น ซึ่งได้แก่ความต้องการทางร่างกายและความต้องการความปลอดภัยมั่นคงในชีวิตนั้น สอดคล้องกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจคือ สภาพการทำงานที่ดี เงินเดือนดี ความมั่นคงดีนั่นเอง

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบความต้องการ ของมนุษย์ตามแนวคิดของ Maslow และ Herzberg

เปรียบเทียบความต้องการของมนุษย์	
ตามแนวคิดของ Maslow	ตามแนวคิดของ Herzberg
<p>ลำดับ 5 ความต้องการความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self Actualization Needs)</p>	<p style="text-align: center;">ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสำเร็จในงานที่ทำ - ได้ทำงานที่ปรารถนาและชอบทำ - ได้ทำความก้าวหน้ากับหน่วยงานของตน
<p>ลำดับ 4 ความต้องการชื่อเสียงเกียรติยศ (Esteem Needs)</p>	<p style="text-align: center;">ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความก้าวหน้าในงานที่ทำ - ได้รับการยกย่องสรรเสริญ - มีสถานภาพและบทบาทที่ดี <p style="text-align: center;">ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ผู้บังคับบัญชายอมรับนับถือตน - ให้เพื่อนยอมรับนับถือตน - ให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับนับถือตน
<p>ลำดับ 3 ความต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและความต้องการของความรัก (Belongings and Love Needs)</p>	<p style="text-align: center;">ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บังคับบัญชาที่ดีมีความสามารถ - มีนโยบายการบริหารงานที่ดี - หน่วยงานที่มีความมั่นคง <p style="text-align: center;">ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพการทำงานที่ดี - เงินเดือนค่าตอบแทนที่ดี - ความมั่นคงส่วนตัวที่ดี
<p>ลำดับ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Sefty and Security Needs)</p>	<p style="text-align: center;">ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพการทำงานที่ดี - เงินเดือนค่าตอบแทนที่ดี - ความมั่นคงส่วนตัวที่ดี
<p>ลำดับ 1 ความต้องการอันเกิดจากสภาพของร่างกาย (Physiological Needs)</p>	<p style="text-align: center;">ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพการทำงานที่ดี - เงินเดือนค่าตอบแทนที่ดี - ความมั่นคงส่วนตัวที่ดี

Vroom ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ ตามทฤษฎีที่เรียกว่า ทฤษฎีการคาดหวังของ Vroom's Expectancy theory คือ บุคคลจะประเมินความเป็นไปได้ของผลที่จะเกิดขึ้นแล้วจึงดำเนินการปฏิบัติตามที่ตนคาดหวังไว้ เขาได้ชี้ให้เห็นการจูงใจขึ้นอยู่กับ การคาดหวังของบุคคลต่อผลที่เกิดขึ้น ทฤษฎีการคาดหวังนี้ได้ทำนายว่าบุคคลจะร่วมกิจกรรมที่เขาคาดหวังว่าจะได้รับรางวัลหรือสิ่งของต่าง ๆ ถ้ามีความอยากมากกว่าความไม่อยาก ระดับค่า Valence เป็นกลไก

(Instrumental) ไปสู่ความสำเร็จและความเชื่อที่ว่า พฤติกรรมจะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
Vroom เรียกว่า ความคาดหวัง (Expectancy) Vroom ได้สรุปทฤษฎี ของเขาเป็นสูตรดังนี้
แรงจูงใจเท่ากับความอยาก $\times$ ความคาดหวังที่ได้

Motivational Force เท่ากับ Valence $\times$ Expectancy

จากแนวความคิดจะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานของบุคคลจะได้รับผลกระทบโดยตรงกับ
สิ่งที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นกับเขาจะเลือกการรับรู้ตามความคาดหวัง รางวัลที่คาดว่าจะได้รับนั้น
บุคคลจะเลือกทำงานในระดับที่ผลออกมาได้รับประโยชน์มากที่สุด

ในส่วนที่เกี่ยวกับทฤษฎีแรงจูงใจในการทำงานนั้นแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ทฤษฎีแรงจูงใจที่อธิบายเนื้อหาของงาน ได้แก่ ความสำคัญของงาน ความท้าทาย
ของงาน ความเจริญก้าวหน้าในงาน ความรับผิดชอบในงาน

2. ทฤษฎีแรงจูงใจที่อธิบายกระบวนการในการทำงาน ได้แก่ กระบวนการทางจิตวิทยา
และการเลือกงาน (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535 : 135)

Likert ได้กล่าวถึงหลักการที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจเอาไว้ในหนังสือ New Pattern of
Management ซึ่งตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1960 มีใจความสรุปได้ว่า คนจะทำงานได้ดีถ้าหากว่าคนที่ทำนั้น
เป็นงานที่ตรงกับเป้าหมายส่วนตัวของเขา ดังนั้น ถ้าเป้าหมายของบุคคลกับเป้าหมายขององค์กร
ตรงกันหรือมีความใกล้เคียงกันมากที่สุดที่จะมากได้ก็จะนำไปสู่การจูงใจที่ดีที่สุด (ปริยาพร
วงศ์อนุตรโรจน์. 2535 : 135)

การตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของ Plato กล่าวไว้ว่า มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐที่มี
เหตุผลของกรรม (Rationalistic View) กล่าวคือคนจะประพฤติปฏิบัติสิ่งใดก็ตามได้พิจารณา
ไตร่ตรองหาทางเลือกที่ดีที่สุดก่อนลงมือกระทำการใด ๆ ลงไป และยังอธิบายเพิ่มเติมว่าคน
มีพฤติกรรมในการแก้ปัญหาอย่างเดียวกันหลายพฤติกรรมนั้น เพราะมนุษย์มีความเฉลียวฉลาด
และความรอบรู้ต่างกัน (บรรจง เนียมมณี. 2523 : 202)

นักวิชาการชื่อ Alfred M. Cooper ได้เสนอความเห็นว่าคุณลักษณะมีความต้องการ
หลายอย่างซึ่ง ได้แก่

1. ความต้องการงานที่ตนเองสนใจ
2. ความต้องการอุปกรณ์การทำงานที่ดี
3. ความต้องการค่าจ้างเงินเดือนที่ยุติธรรม
4. ต้องการโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
5. ความต้องการสภาพการทำงานที่ดีรวมทั้งชั่วโมงการทำงานที่พอเหมาะ และสถานที่
ทำงานที่เหมาะสม
6. ความต้องการสวัสดิการอื่น ๆ เช่น ความสะดวกในการไป-กลับ

7. ความต้องการทำงานร่วมกับนายจ้างที่เข้าใจในการควบคุมปกครองและโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือคนที่ช่วยยกย่องนับถือ (Alfred M. Cooper. 1956 : 31-33)

2.2.2 แนวทางการตัดสินใจเลือกอาชีพ และค่านิยมในการเลือกอาชีพ

การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตให้มีความเป็นอยู่อย่างมีสุขนั้น การเลือก การตัดสินใจและค่านิยมเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยจะต้องมีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างละเอียดและกว้างขวางเสียก่อน เช่น มีอาชีพอะไร ที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและในอีก 5 ปีข้างหน้ายังเป็นที่ต้องการอยู่ สำหรับค่านิยมจึงเป็นสิ่งที่กำหนดว่าบุคคลจะเลือกงานหรือเลือกประกอบอาชีพใดเมื่อได้เลือกงานหรืออาชีพนั้นแล้วจะมีความสุขในงานหรืออาชีพนั้นหรือไม่ ส่วนค่านิยมในการทำงานนั้นเป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อว่ามีค่า และมีความสำคัญต่อการทำงานและสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นความรู้สึกพึงพอใจที่คนเรามักจะแสวงหามาจากงานที่ทำ

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นครูและผู้แนะแนวทางนั้นจะสามารถชี้แนวทางให้แก่นักศึกษาได้ คนเราหากมีอาชีพและได้อาชีพที่ตนเองชอบ มีความถนัด มีความรู้ ความสามารถ ก็ย่อมจะมีความสุขก้าวหน้าในอาชีพนั้นอย่างแน่นอนอันจะส่งผลความมั่นคงแห่งชีวิตและ ประเทศชาติโดยรวมด้วย ทั้งนี้การตัดสินใจเลือกอาชีพหรือตั้งเป้าหมายอาชีพในอนาคต จะต้องคำนึงถึงโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพนั้นเป็นพิเศษ เพราะปัจจุบันวิทยาการทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอยู่เรื่อย ๆ งานอาชีพบางอย่างที่อยู่ในอาชีพปัจจุบันอาจไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตก็ได้ฉะนั้นการเลือกอาชีพจำเป็นต้องพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อย่างละเอียดรอบคอบ เช่น ต้องพิจารณาการประกอบอาชีพของคนทั่วไปในท้องถิ่นนั้น ๆ และบริเวณใกล้เคียง ศึกษาความต้องการแรงงานในอาชีพที่น่าสนใจสอบถามเกี่ยวกับพื้นฐานทางการศึกษาและความต้องการอื่น ๆ สำหรับผู้ที่เริ่มทำงานในอาชีพนั้น ๆ ว่ามีสถานศึกษาหรือสถานฝึกอาชีพเพิ่มเติมหรือไม่ สสำรวจแหล่งสมัครงานว่ามีความต้องการคนงาน อาชีพอะไรมากที่สุด โดยพิจารณาถึงเรื่องเงินเดือน หรือรายได้จากการประกอบอาชีพนั้น ๆ ด้วยเหล่านี้เป็นต้น และที่สำคัญที่สุด คือ ต้องพิจารณาตัวเราเองว่ามีสติปัญญาความสามารถ ความสนใจและความถนัดในอาชีพนั้น มากน้อยเพียงไร (อรอนงค์ รัชญะวัน. 2539 : 42)

สวัสดี สุวรรณอักษร (2527 : 81) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลจะเลือกอาชีพได้อย่างฉลาดนั้น บุคคลจำเป็นต้องมีความรู้หลายประการคือ รู้จักตนเอง รู้เกี่ยวกับโลกของงาน รู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงของงานอาชีพและรู้เรื่องของงานอาชีพ

สำหรับในค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักเรียนในระดับมหาวิทยาลัย Miller ได้แบ่งค่านิยมในการเลือกอาชีพออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความพอใจในอาชีพ ด้านเกียรติยศ ด้านบริการสังคม ในความคิดของ Perrone ได้แบ่งค่านิยมในอาชีพออกเป็น 16 ด้าน

คือ ด้านรายได้ดี ด้านความสนใจในงานอย่างแท้จริง ด้านการใช้ความสามารถพิเศษ ด้านการเดินทาง ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความสามารถ ด้านความก้าวหน้า ด้านการทำงานกับคน ด้านการทำงานกับสิ่งของวัตถุ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการเป็นอิสระ ด้านการมีเวลาพอที่จะให้แก่ครอบครัว ด้านการมีเวลาพอที่จะอุทิศให้แก่งานอดิเรก ด้านการมีโอกาที่จะศึกษาต่อไปได้อีก และด้านการมีโอกาที่จะพัฒนาทักษะในการทำงาน ส่วน Gribbon และ Lohnes ได้แบ่งค่านิยมในอาชีพออกเป็น 12 ด้าน คือ (อ้างใน ปรัชญา วัฒนธรรม. 2543 : 19-20)

1. ด้านความก้าวหน้า หมายถึง โอกาสที่จะรุ่งเรืองและก้าวหน้าในการทำงาน มีอนาคตดี สามารถที่จะเป็นผู้จัดการในองค์กรและสามารถจะทำงานได้โดยไต่จากงานระดับต่ำขึ้นไปจนถึงงานระดับสูง

2. ด้านความต้องการ หมายถึง งานที่เป็นที่ต้องการของสังคม

3. สภาพทางภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว หมายถึง งานที่ได้ท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ และได้รับการเรียนรู้จากการท่องเที่ยว

4. ความพอใจ หมายถึง งานที่ตนสนใจและกระทำอย่างแท้จริง

5. การแต่งงานและครอบครัว หมายถึง งานที่พอจะมีเวลาให้แก่ครอบครัว บ้านและสัตว์เลี้ยง

6. การบริการสังคม หมายถึง การมีโอกาได้ช่วยเหลือผู้อื่น สามารถทำให้ผู้อื่นได้รับความพอใจ

7. การเกี่ยวข้องกับบุคคล หมายถึง การมีโอกาที่ได้พบเพื่อนใหม่ ๆ ชอบพบปะกับบุคคลและการได้ร่วมทำงานกับผู้อื่น

8. ด้านความสามารถ หมายถึง การทำงานที่ต้องใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่

9. ด้านเกียรติยศ หมายถึง งานที่ทำให้บุคคลอื่นมีความชื่นชมในตนให้การยอมรับและการยกย่อง

10. ด้านเงินเดือน หมายถึง งานที่มีรายได้ดีพอที่จะค่าจุนครอบครัวและเหลือเก็บสะสมไว้

11. ด้านความพอใจ หมายถึง งานที่ทำแล้วเกิดความสุข ความพอใจได้ทำในสิ่งที่ได้ผลคุ้มค่า

12. จุดมุ่งหมายส่วนตัว หมายถึง งานที่สามารถพัฒนาตนเองและทำให้รู้จักตนเองดีขึ้น

จิตอาวี เนตรหิน (2538 : 46) ได้ศึกษาเรื่องค่านิยมในอาชีพและได้แบ่งค่านิยมในอาชีพออกเป็น 7 ด้าน คือ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านรายได้ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเป็นอิสระ ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านการบริการสังคม และด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ส่วนสมพงษ์ เกษมสิน (2513 : 403-407) ได้กล่าวว่าผู้ปฏิบัติงานมีความต้องการอย่างน้อย 8 ประการคือ “ความมั่นคงในการทำงาน งานที่ตนมีความพอใจ โอกาสก้าวหน้าในการ

ทำงาน การได้รับการยกย่องนับถือ การมีผู้บังคับบัญชาที่มีความสามารถ ค่าจ้างเป็นธรรม ความเสมอภาค และความพอใจในสภาพการทำงาน”

ส่วน John O. Crites (อ้างใน ปรึชญา วัฒนธรรม. 2543 : 20) ได้เสนอทฤษฎีการเลือกอาชีพที่มีแนวคิดว่าการเลือกอาชีพของบุคคลนิยมเลือกอาชีพเป็นสาขาอาชีพบุคคลจะต้องมีอาชีพที่เลือกสองอาชีพหรือมากกว่านั้น ถ้าบุคคลไม่มีทางเลือกอาชีพจะเกิดขึ้นไม่ได้ แรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพคือ ความคาดหวังของสังคมที่ว่า “ทุกคนควรมีงานทำ” นอกจากนี้บุคคลจะต้องมีอิสระในการประกอบอาชีพที่เขาเลือก ซึ่งลักษณะทั่วไปของการเลือกอาชีพที่ Crites กล่าวไว้คือ การเลือกอาชีพเป็นพฤติกรรมที่เป็นระบบมิใช่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่ละบุคคลจะมีการเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน และในการเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรสิ่งเร้า และตัวแปรสนอง (Response Variables) ได้แก่ ความถนัดทั่วไป ความสามารถทางสมอง ความสนใจ บุคลิกภาพ อัตมโนทัศน์ ประโยชน์ในการเลี้ยง ค่านิยมและเป้าหมายในชีวิต

Robert Hoppock (อ้างใน ปรึชญา วัฒนธรรม. 2543 : 21) ได้กล่าวถึงหลักการที่สำคัญในการเลือกอาชีพด้านข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคคล เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพมีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะช่วยให้บุคคลได้ตระหนักถึงความต้องการของตนเอง และช่วยให้บุคคลสามารถคาดคะเนได้ว่า อาชีพที่เขาเลือกนั้นจะสนองความต้องการของเขาได้มากน้อยเพียงใด

จากทฤษฎีและผลงานวิจัยที่ยกมาอ้างแล้ว สามารถสรุปเป็นภาพรวมได้ว่ามนุษย์จะตัดสินใจกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น จะต้องมีการบวนการ มีข้อมูล มีความต้องการ มีความพึงพอใจ มีความคาดหวัง ประเมินตนเองให้เหมาะสมและอื่น ๆ แล้วจึงตัดสินใจเลือกปฏิบัติในแนวทางที่ตนคิดว่าดีที่สุดได้

2.3 การวางแผนเข้าสู่อาชีพ

2.3.1 ความหมายของการวางแผนเข้าสู่อาชีพ

นภาพร ศิริจันทร์ (2539 : 42) ได้กล่าวถึง การวางแผนเข้าสู่อาชีพว่าเป็นการเตรียมตัวทางทักษะและความรู้และความรู้ให้เกิดความชำนาญโดยเรียนรู้ระบบงานเพิ่มเติมในขณะที่มีทักษะอยู่แล้ว

อัครเดช พงษ์ปรีดา (2541 : 78) ได้ให้ความหมายของการวางแผนเข้าสู่อาชีพว่าเป็นการคิดโดยคำนึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นก่อนออกสู่ตลาดแรงงาน เช่น ทักษะที่ต้องการทำงาน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความกระตือรือร้น ระดับการศึกษา ความสามารถพิเศษ ความต้องการของตลาดแรงงาน สภาพความเป็นอยู่ทางกายภาพและเศรษฐกิจ

เสรี วิทยานันท์ (2537 : 42) กล่าวว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของแต่ละบุคคลจะเกิดขึ้นก่อนเข้ารับศึกษาในแต่ละสาขา

วัชร ฐรคำ (2524 : 134-135) มีแนวคิดว่าการวางแผนเข้าสู่อาชีพอย่างชาญฉลาดย่อมต้องอาศัยหลัก ซึ่งพัวพันเหมือนลูกโซ่ 3 หลัก ดังนี้

1. การมองโลกของงานอย่างกว้าง ๆ
2. การวิเคราะห์อาชีพต่าง ๆ อย่างมีความชำนาญและควรทราบข้อเท็จจริงของแต่ละอาชีพจะเปิดโอกาสให้เรามากน้อยเพียงใด และวิธีใดจะอำนวยให้เราได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเรา ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวคือ

2.1 จำนวนมากน้อยในแง่ต่าง ๆ เช่น อาชีพกว้างแคไหน จะต้องใช้คนที่คนทำงานในอาชีพนี้ เหตุผลต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวโน้มของอาชีพและมีคนที่พร้อมจะประกอบอาชีพนี้และอาชีพนี้รับได้กี่คน เป็นต้น

2.2 หน้าที่การทำงานเป็นอย่างไรและเป็นสัดส่วนเท่าใดในการทำหน้าที่แต่ละอย่าง

2.3 สภาพของงาน สภาพทั่วไป และสภาพทางสังคม

2.4 งานนั้นต้องการคนที่มีคุณสมบัติอย่างไร

2.5 ผลตอบแทนให้แก่ไหน อย่างไร

2.6 ทางสู่ ความก้าวหน้าเป็นอย่างไร

3. ความชำนาญในการวิเคราะห์ตนเองทั้งด้านบุคลิกภายนอก สังคม เศรษฐกิจและการศึกษาส่วนตัว

พงษ์สุภี จิตเวช (2542 : 36) ได้ให้แนวคิดถึงการวางแผนเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานว่า นักศึกษานักศึกษาจะต้องมีการเตรียมการขณะกำลังศึกษา โดยการหาข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ตนต้องการให้ได้มากที่สุดแล้วพิจารณาเปรียบเทียบถึงความเป็นไปได้โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของตนเองการเข้ารับคำปรึกษาจาก ฝ่ายแนะแนวจากสถาบัน

Borchard (อ้างใน ปรัชญา วัฒนธรรม. 2543 : 22) ได้ให้ความหมายของการวางแผนเข้าสู่อาชีพว่าเป็นกระบวนการในการเลือกเป้าหมายที่เหมาะสมกับตนเองและความเป็นจริงของโลกงาน

Endicott (อ้างใน ปรัชญา วัฒนธรรม. 2543 : 22) ได้ให้คำจำกัดความว่าเป็นกระบวนการที่เริ่มจากการที่บุคคลตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องตัดสินใจอย่างชาญฉลาด ในการเลือกอาชีพที่ตรงกับความเป็นจริง

จากความหมายต่าง ๆ ตามที่ผู้กล่าวไว้แล้วนั้น สามารถสรุปได้ว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองและตรงความเป็นจริง โดยคำนึงถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเองและสิ่งอื่น ๆ ด้วย

2.3.2 แนวคิดของการวางแผนเข้าสู่อาชีพ

การทำงานเป็นความสามารถในการประกอบอาชีพนั้น ๆ เพื่อก่อให้เกิดรายได้สำหรับดำรงชีวิต โดยใช้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ความชำนาญที่เกิดจากกระบวนการทางการศึกษา การทำงานจะช่วยในด้านเศรษฐกิจซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญและจำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อตอบสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ รวมถึงคุณค่าของตนเองด้วย ในการเลือกอาชีพของบุคคลนั้นต้องพิจารณาถึง 2 สิ่งสำคัญด้วยกัน ซึ่งเรียกว่าปัจจัยในการเลือกอาชีพ คือ

1. ปัจจัยตนเอง สิ่ง que ผู้เลือกอาชีพต้องตระหนักถึง ซึ่งเกิดอิทธิพลในตนเอง ได้แก่ ความต้องการของตนเอง มนุษย์กำหนดที่จะทำให้เลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการได้นั้นก็คือ จะต้องเข้าใจความต้องการอันแท้จริง และรู้ว่าจะต้องอะไรเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่ต้องการเหล่านั้นได้

ค่านิยมของแต่ละบุคคล ค่านิยมมีอิทธิพลในการเลือกประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน ออกไป

ความคิดรวบยอด ในการเลือกประกอบอาชีพบุคคลนั้นจะต้องมีความคิดที่อยู่บนพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ มาช่วยในการตัดสินใจในการเลือกอาชีพได้วิเคราะห์ด้วยตนเองว่า อาชีพนั้น ๆ จะสนองความต้องการได้อย่างไร และจะทำอะไรได้บ้างจากการประกอบอาชีพนั้น

บุคลิกภาพ บุคลิกภาพมีผลต่ออาชีพรวมถึงภาวะทางอารมณ์ที่บุคคลจะสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานให้ดีขึ้น (วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ. 2532 : 54-55)

2. ปัจจัยแวดล้อม ที่อิทธิพลอย่างมาก ในการตัดสินใจเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล ได้แก่ สภาพแวดล้อมในสังคม จะเป็นฐานข้อมูลในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของแต่ละบุคคลได้ เช่น ความต้องการของตลาดแรงงาน ค่านิยมในสังคม ความต้องการของสังคม เศรษฐกิจของสังคม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลในการเลือกด้วย

ฐานการศึกษา ระดับการศึกษาของแต่ละบุคคลย่อมส่งผลต่อการเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน ออกไป ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการกำหนดจำกัดขอบข่ายการเลือกอาชีพไปโดยปริยาย

แรงผลักดันต่าง ๆ จะเกิดจากบุคคลรอบข้างซึ่งจะทำให้เกิดอิทธิพลในด้านค่านิยมทัศนคติและเกิดแรงจูงใจที่ต้องการในอาชีพขึ้นได้ (วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ. 2532 : 54-55)

สำหรับ วัชร ทรัพย์มี (2523 : 4) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของบุคคลในด้านความรู้เกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ ความสนใจ ความสัมฤทธิ์ผลในการเรียน

นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี ยังได้สรุปทฤษฎีที่พัฒนาจากแนวความคิดหลายบุคคล เช่น แฟรงค์ พาร์สัน, ดี.จี. เพดเดอร์สัน เป็นต้น โดยให้หลักการในการเลือกอาชีพของบุคคลไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ตนเอง โดยบุคคลจะวิเคราะห์คุณสมบัติต่าง ๆ และองค์ประกอบของตนเองเป็นต้นว่า ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สถานการณ์ต่าง ๆ ในครอบครัว

2. การวิเคราะห์เลือกอาชีพ โดยบุคคลจะแสวงหาความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพเป็นต้นว่า ความรู้เกี่ยวกับลักษณะอาชีพความต้องการของตลาดแรงงานกับอาชีพต่าง ๆ และทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ รายได้ ความมั่นคง และโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

3. การใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพโดยอาศัยหลักวิเคราะห์อาชีพประกอบ

2.3.3 การวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน

Endicott (อ้างใน ปรัชญา วัฒนธรรม. 2543 : 26) กล่าวถึง การวางแผนอาชีพว่า ประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.3.3.1 การรู้จักตนเอง (An Understanding of Yourself) หรือการวิเคราะห์ตนเอง ในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถพิเศษ บุคลิกภาพ ค่านิยม ทักษะคติ ตลอดจนข้อจำกัดต่าง ๆ ทางด้านร่างกาย ที่จะใช้การพิจารณาให้ถ่องแท้ ซึ่งจะช่วยให้ตัวเองทราบและเข้าใจตัวเองมากขึ้น ธิดาร์ตัน บุญนุช (2527 : 54) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนประกอบอาชีพ หรือเรียกว่า การวางแผนชีวิตของนักศึกษาในการรวบรวมข้อมูลของตนเองว่า นักศึกษาที่กำลังจะจบต้องมีพิจารณาตนเองโดยคิดอย่างละเอียดว่าตนเองเป็นเช่นไร มีข้อดี ข้อเสียอะไรบ้าง โดยเฉพาะความรู้ทักษะในวิชาชีพ ทั้งวิชาหลักและวิชารอง ซึ่งจะทำให้นักศึกษาสามารถขยายวงอาชีพเพิ่มขึ้น และเป็นการเพิ่มโอกาสการได้งานมากขึ้น

พรชัย สุภวิไล (2525 : 74) กล่าวถึง สิ่งสำคัญในการวิเคราะห์ตนเองเพื่อประกอบอาชีพ โดยมุ่งประเด็นไปที่ความรู้ ความสามารถในสาขาที่เรียนมา และจะต้องวิเคราะห์ให้ละเอียดถึงการศึกษาที่ผ่านมาในหลักสูตรว่าได้ศึกษาอะไรเพิ่มเติมบ้างเพื่อเป็นองค์ประกอบส่งเสริมให้ความรู้เหล่านั้นสมบูรณ์ขึ้น เช่น การใช้อุปกรณ์ ความรู้ใหม่ ๆ หรือความรู้ทางเทคโนโลยีวิทยาการใหม่ ๆ นอกจากนี้ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2529 : 63) ได้ให้ข้อคิดเห็นในการสร้างจุดเด่นของตนเองเพื่อการสมัครงานไว้ว่า นักศึกษาต้องทำการพิจารณาถึงตนเอง ได้แก่ การค้นหาทักษะ สำรวจข้อจำกัด ค่านิยม ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ตลอดจนการสำรวจสิ่งแวดล้อมของการทำงาน ซึ่งคล้ายกับแนวคิดของ ระบุ ธี. เชียงใหม่ (2540 : 18) อาจารย์ฝ่ายส่งเสริมและแนะแนวอาชีพ กล่าวคือ ก่อนที่นักศึกษาจะออกสู่ตลาดแรงงาน นิสิตนักศึกษาจะต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะวิชาชีพของตนเองด้วยว่ามีความพร้อมพอที่จะแข่งขันในสถานการณ์ปัจจุบันได้เพียงใด

2.3.3.2 การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน

ซึ่งการตัดสินใจเลือกอาชีพใดนั้น มักจะได้รับอิทธิพลจากโอกาสของการจ้างงานที่เป็นจริง (Actual employment opportunities) สถานที่ทำงาน (Location) เงินเดือน สภาพแวดล้อมในการทำงาน (Working condition) และความก้าวหน้าในการทำงาน ดังนั้นในการวิเคราะห์อาชีพต่าง ๆ จะต้องมีความชำนาญและควรทราบข้อเท็จจริงของแต่ละอาชีพว่าจะเปิดโอกาสให้เราขนาดน้อยเพียงใด และวิธีใดจะอำนวยให้เราได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสม ซึ่งสุเมธ สกุลกร (2541 : 15) ให้ข้อคิดที่ใกล้เคียงกัน โดยกล่าวถึงการค้นหาอาชีพที่ตนเองคิดว่าสามารถทำได้อย่างดีที่สุดด้วยความถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานตามพื้นฐานทักษะความรู้ที่ศึกษามา ส่วนคณิตา กรรณสูตร (2539 : 61) ได้ศึกษาถึงการทำงานของผู้ว่างงานโดยให้ข้อคิดว่า การฝึกทักษะความรู้ในสายการปฏิบัติงานมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ ซึ่งผู้สมัครงานต้องมีการเลือกศึกษาและฝึกให้เกิดความชำนาญจึงจะทราบว่าตนเองปฏิบัติอะไรได้ดีที่สุด

กระทรวงแรงงาน ฯ (2536 : 34) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการมีงานทำของบัณฑิต โดยระบุว่า ผู้ทำงานต้องมีการลงทุนเพื่อการศึกษาอบรม พัฒนาตนเองและรักษาสุขภาพ สำหรับผู้ไม่มีงานทำ ได้แก่ ผู้ที่ลงทุนไม่ถูกกับคุณลักษณะที่ตลาดแรงงานต้องการซึ่งเกิดจากสาเหตุที่สำคัญคือ การที่ระบบข่าวสารแรงงานและข้อมูลไม่มีประสิทธิภาพทำให้ไม่ทราบแหล่งงาน ไม่มีการฝึกทักษะตนเองตามความต้องการของหน่วยงาน และไม่มีการฝึกฝนในการปฏิบัติทำให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีแนวคิดคล้ายกับ เฉอมมาลย์ ผ่องพรรณ (2539 : 10) ที่กล่าวถึงการปรับตัวในการเรียนรู้ทักษะทางเทคโนโลยีว่า ความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเทคโนโลยีในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว ยากที่จะคาดคะเน ความต้องการกำลังคนและเป้าหมายของการผลิตบัณฑิตที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานให้สอดคล้องกัน อีกทั้งอาจว่างงานถ้าขาดการติดตามเทคโนโลยีเพราะมีการจ้างคนใหม่ที่ก้าวหน้าเทคโนโลยีแทน

2.3.3.3 การปรึกษาผู้มีความรู้ (นักแนะแนว) หรือผู้มีประสบการณ์ด้านอาชีพ

ซึ่งบุคคลดังกล่าวสามารถช่วยเหลือในการตัดสินใจเลือกและวางแผนอาชีพได้โดย

1. ทำให้เกิดความเข้าใจ หรือรู้จักตนเอง
2. ได้ข่าวสารเกี่ยวกับตลาดแรงงานที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของบุคคล
3. ทำให้เกิดความเข้าใจในอาชีพเฉพาะที่ตรงกับความต้องการโดยการให้

ข่าวสารที่ต้องการ การแนะนำหนังสือให้อ่าน หรือบุคคลที่ควรไปสัมภาษณ์ ฯลฯ

4. ทำให้พัฒนาความสามารถในการวางแผนอาชีพ โดยการแนะนำสถานศึกษาหรือหลักสูตรวิชาตลอดจนงานที่ตรงกับความสนใจ และความสามารถของบุคคล จากฤกษ์ มาสโยธา (2540 : 48) กล่าวถึง นิสิตที่ประสบปัญหาว่า ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบันที่สลับซับซ้อนมากขึ้น ต้องมีการปรึกษากันในหมู่สังคมนของตนเพื่อค้นหาแนวทางใหม่ หรือปรับความเครียด

ให้สอดคล้องกับปัญหาโดยเฉพาะตัวนิสิตนักศึกษาที่มีปัญหาจากสภาพสังคมจำเป็นต้องได้รับการปรึกษา

2.3.3.4 การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ โดยการศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ มีความขยันหมั่นเพียรในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ก็จะเป็นหนทางหางานได้ดี รวมถึงประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริงตามสาขาอาชีพ ความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติจะนำไปสู่ความหลากหลายในทางปฏิบัติโดยเกิดจากความต้องการทำงานภายในจิตใจ ซึ่งสามารถเสริมแนวคิดของ วินัย ไชยวงศ์ญาติ (2543 : 10) ที่กล่าวถึง การเตรียมพร้อมของนักศึกษาทางอุตสาหกรรมที่ต้องมีความสนใจติดตามความเคลื่อนไหวในวิชาชีพของตนซึ่งก้าวหน้าตามเทคโนโลยีตลอดเวลา นักศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้หรือหาเวลาศึกษาเพิ่มเติมเพื่อความคล่องตัวในการทำงานจริงมากที่สุด

2.3.3.5 การวางแผนในการหางาน โดยการเตรียมตัวในเรื่องต่าง ๆ นอกจากการคิดถึงข้อดีข้อเสียของตน และจะเป็นการมองออกสู่โลกความจริงในแหล่งงานที่ต้องการความเข้าใจต่าง ๆ ดังนี้คือ การสำรวจแหล่งงาน การเขียนจดหมายสมัครงาน การกรอกใบสมัคร การเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์ และการติดตามข่าวสารในการสมัครงาน

จากข้อความข้างต้นสอดคล้องกับ เบญจา หลักแก้ว (2543 : 7) ได้ให้แนวทางในการหางานแก่นักศึกษาว่า นักศึกษาควรเข้าฟังการอภิปรายสนทนาในการหางานซึ่งจะมีการพูดคุย แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะหลักการในการสมัครงานตามที่ภาคเอกชนต้องการ ส่วน สาทร บรรจ่านาด (2541 : 46) ได้กล่าวถึง การสมัครงานของนักศึกษานักศึกษาต้องมีความชัดเจนในข้อมูลและพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ส่วนเรื่องการให้ข้อมูลในการตัดสินใจของบริษัท นักศึกษาควรกรอกอย่างละเอียดและตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด

ธิดารัตน์ บุญนุช (2527 : 54) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนการศึกษาและการประกอบอาชีพ หรือที่เรียกว่า การวางแผนชีวิตของนิสิตนักศึกษานั้นประกอบไปด้วย การบอกลักษณะงานที่ตนสนใจและการรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็น

1. การบอกลักษณะงานที่ตนสนใจได้
2. การรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็น
  - 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง
  - 2.2 ข้อมูลจากโลกภายนอก
  - 2.3 ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการศึกษา

3. การเลือกค่านิยม ซึ่งค่านิยมเกี่ยวกับอาชีพที่นักศึกษาจะคำนึงถึง ได้แก่ เงิน อำนาจ ความมั่นคง เป็นต้น โดยนักศึกษาจะต้องคำนึงว่า ตนเองได้รับอะไรบ้าง จากการเลือกเรียนวิชานั้น ๆ

4. การตัดสินใจเลือกอาชีพโดยอาศัยค่านิยม และการเสี่ยงกับผลที่จะได้ตามมาเป็น
พื้นฐาน

พรชัย ศุภวิไล (2525 : 72) กล่าวถึง สิ่งสำคัญในการเตรียมตัวที่จะไปประกอบอาชีพ
ในด้านต่าง ๆ ว่ามีดังนี้คือ

1. ความรู้ ความสามารถในสาขาที่เรียนมา
  2. ลักษณะของอาชีพต่าง ๆ ข้อมูลเกี่ยวกับงาน (Job Information)
  3. เทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการหางานทำ การสมัครงาน และการสอบสัมภาษณ์
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2529 : 61) ได้กล่าวถึง ศิลปะของการสมัครงานว่าประกอบไปด้วย

1. การรู้จักตนเอง ซึ่งได้แก่ การค้นหาทักษะ การสำรวจหาจุดเด่นของตนเอง
การสำรวจความสัมฤทธิ์ผล การสำรวจความไม่ชอบ ข้อจำกัด ค่านิยม ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
ตลอดจนการสำรวจสิ่งแวดล้อมของการทำงาน และความต้องการเรื่องเงินเดือน

2. การเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างลักษณะของงานกับคุณสมบัติ
ของตนเอง

3. การมองหาแหล่งงาน ซึ่งสามารถหาได้จากหนังสือพิมพ์รายวัน การติดต่อผ่านสำนัก
หน่วยงานจัดหางานของทางมหาวิทยาลัย สำนักงานข้าราชการพลเรือน เป็นต้น

4. การเขียนเอกสารประวัติย่อ
5. การทำแบบทดสอบ
6. การกรอกใบสมัคร
7. การทำแบบทดสอบต่าง ๆ
8. การเตรียมพร้อมเพื่อการสัมภาษณ์
9. ข้อมูลที่เกี่ยวกับการสัมภาษณ์

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการวางแผนอาชีพสามารถสรุปได้ว่า
การวางแผนอาชีพเป็นกระบวนการที่ประกอบไปด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมตรงกับ
ความสนใจ ความสามารถ ความถนัด บุคลิกภาพ และโอกาสของความเป็นไปได้ในสภาพ
ความเป็นจริงในโลกของงาน และการเตรียมตัวศึกษาหาความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนฝึกฝน
ให้เกิดทักษะ หรือความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานที่วางเป้าหมายไว้ รวมทั้งการหาแนวทาง
หรือช่องทางในการที่จะได้มีโอกาสเข้าสู่อาชีพที่มุ่งหวัง ซึ่งการวางแผนอาชีพโดยทั่ว ๆ ไปนั้นจะรวม
ถึงการทำให้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในงานอาชีพที่ประกอบด้วย

จากการศึกษางานวิจัย มีงานวิจัยที่กล่าวถึงการวางแผนเข้าสู่อาชีพดังนี้

ศิริชัย พงษ์วิเชียร (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเป็นนิสิต
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า มูลเหตุจูงใจ

ที่ทำให้หนีตเลือกคณะบัญชีมากที่สุด คาดว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะหางานได้ง่าย และพบว่าเลือกเรียนคณะบัญชีตามเพื่อน ๆ เป็นเหตุจูงใจน้อยที่สุด

เฉลิม ศรีผดุง และคณะ (2535 : 26) ได้ทำการวิจัย ตามความต้องการในการรับราชการของนิสิตนักศึกษาที่อยู่ชั้นปีสุดท้าย ของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาของมหาวิทยาลัย กวดวิชา รับของรัฐ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ผลการวิจัยพบว่าลักษณะงานที่นิสิตนักศึกษาเลือกตอบมากที่สุด 5 อันดับ เรียงตามลำดับ ได้แก่ งานที่มีรายได้ดี งานที่มีความมั่นคง งานที่มีสวัสดิการดี งานที่สอดคล้องกับอุปนิสัย และงานที่มีอิสระในการทำงาน นอกจากนี้เมื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนิสิตนักศึกษากับลักษณะงานอาชีพที่ต้องการทำมากที่สุด ปรากฏว่าเพศ อาชีพ รายได้ของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์กับลักษณะงานอาชีพที่นักศึกษาต้องการยึดเป็นอาชีพ

ปรัชญา วัฒนธรรม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายหลักสูตรปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพ นักศึกษาได้ปฏิบัติในระดับปานกลาง ด้วยการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน โดยพิจารณาถึงความก้าวหน้าในอาชีพที่ต้องการทำงานในระดับมาก รองลงมาคือการพิจารณาประสบการณ์ที่จะได้รับการจ้างงาน ส่วนการพิจารณาอัตราค่าจ้างของอาชีพที่สนใจกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นักศึกษาพิจารณาเป็นอันดับสุดท้าย การรู้จักตนเองโดยพิจารณาถึงบุคลิกภาพของตนเองเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการรับคำแนะนำในการสมัครงานจากบุคคลรอบข้าง ส่วนการขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับโอกาสการได้งานจากผู้ที่มีความรู้ นักศึกษาพิจารณาเป็นลำดับสุดท้าย การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ โดยพิจารณาถึงความแตกต่างของสถานศึกษากับการทำงานจริงเป็นอันดับแรก ส่วนการเข้าร่วมฟังการบรรยายประชุมเพื่อการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ นักศึกษาพิจารณาเป็นอันดับสุดท้าย การปรึกษาผู้มีความรู้โดยพิจารณาถึงการฟังหรือรับทราบความคิดเห็นเรื่องการทำงานของบุคคลรอบข้างเป็นลำดับแรก ส่วนการขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับโอกาสการในได้งานจากผู้มีความรู้ นักศึกษาพิจารณาเป็นอันดับสุดท้าย และการวางแผนในการหางานโดยพิจารณาถึงการสอบถามถึงแหล่งงานตามต้องการจากบุคคลรอบข้างเป็นลำดับแรก ส่วนการได้เข้าร่วมกิจกรรม ณ สถานที่ที่จัดนัดพบแรงงานหรือวันตลาดนัดแรงงาน นักศึกษาพิจารณาเป็นลำดับสุดท้าย

อุณารัตน์ ธรรมมิโกมินทร์ (2513 : บทคัดย่อ) ศึกษาการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิตปีสุดท้ายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพรับราชการ รองลงมาได้แก่ ทำงานในองค์การธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ ธนาคาร อาชีพส่วนตัว และอื่น ๆ ตามลำดับ เหตุผลที่นิสิตเลือกประกอบอาชีพรับราชการ คือ มีความมั่นคงดีกว่าอาชีพอื่น และเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพธุรกิจ คือ รายได้ดี นอกจากนี้พบว่า อาชีพบิดา มารดา และเพศ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิต

วิรัช ชาญด้วยวิทย์ (2514 : บทคัดย่อ) ศึกษาการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษากรีกวิทยาลัย พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการทำงานเมื่อจบการศึกษาแล้ว โดยต้องการทำงานในเมืองหลวงมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ชานเมือง ต่างจังหวัด ต่างประเทศ ตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกอาชีพด้วยตนเองและมีความเห็นว่า การจะได้งานทำนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง อาทิ ความตั้งใจจริง การรู้จักกับผู้ใหญ่ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ เป็นต้น

เบ็ญญา จิรภัทรพิมล (2517 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งพิจารณาจากเพศและระดับการศึกษา นักศึกษาชายจะมีความมุ่งปรารถนาทางอาชีพต่างไปจากเพศหญิง กล่าวคือ นักศึกษาชายให้ความสำคัญแก่อาชีพที่มีคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติมากกว่า นักศึกษาหญิงซึ่งให้ความสำคัญแก่ความมั่นคงของอาชีพ นอกจากนี้ระดับการศึกษาหรือชั้นปีที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับความมุ่งปรารถนาทางอาชีพ กล่าวคือ นักศึกษาปีที่ 4 มุ่งปรารถนาที่จะประกอบอาชีพในสาขาวิชาชีพที่ตนเรียนมากกว่านักศึกษาปีที่ 1 โดยเฉพาะผู้ที่มีการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีสำหรับปัจจัยทางครอบครัว พบว่านักศึกษาที่มีบิดามีระดับเดียวกันจะมีความมุ่งปรารถนาทางอาชีพในลักษณะเดียวกัน และแตกต่างไปจากนักศึกษาที่มีบิดามีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันออกไป ผู้ที่มีบิดามีรายได้มากมักจะสนใจอาชีพอื่นที่มีให้อาชีพรับราชการต่างจากผู้ที่มีบิดามีรายได้น้อยซึ่งมักจะสนใจที่จะประกอบอาชีพรับราชการมากกว่า นอกจากนี้ขนาดของครอบครัวยังมีอิทธิพลต่อความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของบุตรด้วย

พรพนา อรรถนโรจน์ และสุชาดา มัสโอดี (2529 : บทคัดย่อ) ศึกษาโดยการสำรวจแนวบทบาทนิสิตนักศึกษาตามการรับรู้ของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยระบบจำกัดรับมหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรามคำแหงตามลำดับ พบว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีการรับรู้พฤติกรรมในแนวบทบาทในการฝึกฝนเพื่อการประกอบอาชีพสูงสุด ส่วนนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยระบบจำกัดรับมีการรับรู้พฤติกรรมในแนวบทบาทวิชาการสูงสุด ส่วนบทบาทในการฝึกฝนเพื่อการประกอบอาชีพเป็นลำดับต่อมา นอกจากนี้นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะหางานทำทันที จากนั้นจึงจะหาทางศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปในภายหลัง

โรจนา สุขพันธ์โพธาราม (2529 : บทคัดย่อ) ศึกษาถึงการวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่านิสิตส่วนใหญ่แล้วต้องการที่จะประกอบอาชีพทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษาและต้องการประกอบอาชีพให้ตรงกับสาขาวิชาที่ตนศึกษามา และมีการเตรียมตัวในเรื่องของอาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปได้คือเลือกแผนการเรียนที่เอื้อประโยชน์ต่ออาชีพที่ตนต้องการ พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่ตนปรารถนา ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวสมัครงานรวมทั้งการสอบสัมภาษณ์ มีการสำรวจตนเองโดยการทำแบบทดสอบทางสติปัญญา ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพต่าง ๆ เป็นต้น

สมเกียรติ ชอบผล (2529 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการเข้าสู่กำลังแรงงานของบัณฑิตสาขานิติศาสตร์ และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2525 จากมหาวิทยาลัยเปิดในกรุงเทพมหานคร พบว่า บัณฑิตสาขานิติศาสตร์ส่วนใหญ่ได้งานไม่ตรงสาขาส่วนบัณฑิตสาขาศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่ได้งานตรงสาขา บัณฑิตที่ได้งานทำส่วนมากจะมีการเข้าร่วมกิจกรรม และได้รับข่าวสารแรงงานสูงกว่าบัณฑิตที่ว่างงาน

มยุรี สุทธิเลิศอรุณ (2529 : บทคัดย่อ) ศึกษาการเปรียบเทียบลักษณะของนิสิตจำแนกตามสาขาวิชา ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตส่วนมากจะมุ่งหางานอาชีพทันทีที่สำเร็จการศึกษา รองลงมาตั้งใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทและเอก และส่วนน้อยยังไม่ได้คาดหวังในอนาคตหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว

นิรมล รุ่งปัจฉิม (2531 : 256-257) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร พบว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชนและคำนึงถึงเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพ ซึ่งได้แก่ การได้ทำงานเกี่ยวข้องกับคน และการมีโอกาสได้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมามากที่สุด เพศชายนิยมเลือกประกอบอาชีพลูกจ้าง และอาชีพส่วนตัวมากกว่าเพศหญิง นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์นิยมเลือกประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ นิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคต่าง ๆ จะนิยมเลือกประกอบอาชีพรับราชการ ยกเว้นเฉพาะภาคกลางเท่านั้นที่นิยมเป็นลูกจ้างเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ นิสิตนักศึกษามักจะเลือกประกอบอาชีพเดียวกับอาชีพของบิดา กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพรับราชการจะเลือกประกอบอาชีพรับราชการเช่นเดียวกับบิดา เป็นต้น

อรอนงค์ ลาภภูวนารถ และมารศรี ประสพศิริ (2534 : บทคัดย่อ) ศึกษาโดยการวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ และนิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ตามลำดับ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเป้าหมายทางอาชีพที่ชัดเจนต้องการที่จะประกอบอาชีพทันทีภายหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วจึงหาทางศึกษาต่อในภายหลังและมีความปรารถนาที่ต้องการประกอบอาชีพตรงกับสาขาที่ได้ศึกษามาในหมวดวิชาชีพและวิชาการ โดยต้องการทำงานในบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครเป็นอันดับแรก ส่วนการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพนั้นพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัด
ฉะเชิงเทรา โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
  - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้ายที่กำลังเรียน
ในปีการศึกษา 2544 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 1,453 คน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทวิชาคือ ประเภท
วิชาช่างอุตสาหกรรม 7 สาขา จำนวน 838 คน และประเภทวิชาพาณิชยกรรม 4 สาขา จำนวน
615 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเลือกตัวอย่างดังนี้

1. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 หาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมด ของแต่ละประเภทวิชา โดยใช้
ตารางกำหนดตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 303 คนจากประชากร
ทั้งหมด 1,453 คน
  - 1.2 เมื่อได้จำนวนของแต่ละประเภทวิชาแล้ว ทำการคำนวณโดยวิธีการเทียบ
บัญญัติใดบางค์หาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละสาขาเพื่อให้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
กระจายทุกสาขา
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบง่าย โดยการจับสลากรายชื่อนักศึกษา
ของแต่ละสาขาในประเภทวิชานั้น ๆ

2.2 ทำบัญชีรายชื่อนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างตามสาขาของแต่ละประเภทวิชา
เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละประเภทวิชา

ประเภทวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ช่างอุตสาหกรรม	838	175
1. สาขาวิชาช่างยนต์	90	19
2. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	113	24
3. สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง	248	52
4. สาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะ	48	10
5. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	100	21
6. สาขาวิชาช่างเทคนิคอุตสาหกรรม	141	29
7. สาขาวิชาช่างเทคโนโลยีโทรคมนาคม	98	20
พาณิชยกรรม	615	128
1. สาขาวิชาการตลาด	104	22
2. สาขาวิชาการบัญชี	317	66
3. สาขาวิชาการเลขานุการ	30	6
4. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	164	34
รวม	1,453	303

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีสุดท้ายรวม 3 ข้อลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนเข้าสู่อาชีพพิจารณาจาก 5 ด้าน คือ
ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน
ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพและด้านการวางแผนในการหางาน
รวม 40 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้ โดยมี
เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามดังนี้

การกำหนดคะแนนคำตอบ

- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการวางแผนของอาชีพของ Franks Endicott (อ้างใน ปรัชญา วัฒนธรรม. 2543 : 43) ที่กล่าวถึง การวางแผนอาชีพว่าการวางแผนอาชีพประกอบด้วยส่วนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้ การรู้จักตนเอง การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน 9 การปรึกษาผู้มีความรู้ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ การวางแผนในการหางาน

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แนะนำ และปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความถูกต้องด้านภาษาดังนี้

1. ผศ. ศันสนีย์ จันทร์สถิตพร	หัวหน้าภาควิชาทดสอบและการวิจัย สถาบันราชภัฏราช นครินทร์
2. อาจารย์สุดา ดำรงโกภักดิ์	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนพรตพิทยพยัต
3. อาจารย์ละออ เพชรรัตน์	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย สถาบันราชภัฏราช นครินทร์
4. อาจารย์วันชัย นพรัตน์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดศรีสุตราราม
5. ว่าที่ ร.ต. ณรงค์ เกษตรภิบาล	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจะเชิงเทรา

4. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ ไปปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ปีการศึกษา 2544 ที่ไม่ใช่ตัวอย่าง ประเภทวิชาละ 15 ฉบับรวม 30 ฉบับ คือ โรงเรียนเทคโนโลยีจะเชิงเทรา

2. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของครอนบาค Cronbach ที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมในระดับ 0.86 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ด้านการรู้จักตนเอง	ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.86
ด้านการศึกษาลักษณะงานฯ	ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.87
ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้	ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.87
ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.88
ด้านการวางแผนการหางาน	ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.87

3. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข แล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. บันทึกเสนอขอให้หน่วยบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามร่วมกับกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือเสนอขออนุมัติ ต่อกรมอาชีวศึกษาและ วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา วิทยาเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา โรงเรียนเทคโนโลยีปัญญาพิทยาคาร โรงเรียนเทคโนโลยียานยนต์โตโยต้า และโรงเรียนเทคโนโลยีศรีวรการ ฉะเชิงเทรา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วนำหนังสือที่พิจารณาแล้ว เสนอขอออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการทั้ง 6 สถาบันในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ตรวจสอบบัญชีรายชื่อนักศึกษา ที่สุ่มไว้เป็นสาขาวิชาตามตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

4. ขอความร่วมมือจากแผนกวิชาต่างๆ เพื่อตรวจสอบคาบเรียน ห้องเรียนและตึกเรียนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชาตามบัญชีรายชื่อ

5. นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ที่อนุญาตแล้วเข้าพบอาจารย์ผู้สอน เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับนักศึกษาตามบัญชีรายชื่อ หลังเลิกเรียน

6. ทำการแนะนำชี้แจงรายละเอียด และแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาตามบัญชีรายชื่อที่ได้แยกไว้ในแต่ละสาขาวิชา

7. ให้นักศึกษาคอบแบบสอบถามและทำการจัดเก็บแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยในบางกรณี อาจจะนัดส่งแบบสอบถามเพื่อความสะดวก ได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 294 ฉบับ จากที่ส่งไป จำนวน 303 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 97.02

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ที่ได้รับคืนจำนวน 294 ฉบับผู้ตอบแบบสอบถามครบถ้วนทุกข้อ จำนวน 286 ฉบับ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามจำนวน 286 ฉบับ ซึ่งเป็นตัวอย่าง ของการวิจัย

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer/plus) มีขั้นตอน การวิเคราะห์ ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวทำการวิเคราะห์ คำนวณหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาการวางแผนเข้าสู่อาชีพทำการวิเคราะห์คำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดคะแนนคำตอบดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ปฏิบัติในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ปฏิบัติในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

2. การเปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานศึกษาและประเภทวิชาโดยใช้ t-test ทำเป็นรายด้าน ในภาพรวมแล้วนำเสนอในรูปตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ

3. การเปรียบเทียบตัวแปรต้นโดยจำแนกตามผลการเรียน โดยใช้ F – test และทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่จะใช้ Scheffe' test

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ค่า t-test
4. ค่า F-test และทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe'

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นเป็นการศึกษาการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ภาคเรียนที่ 1ปีการศึกษา 2544 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งศึกษาในด้านการรู้จักตนเอง การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน การปรึกษาผู้มีความรู้ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ การวางแผนในการหางาน

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ

1. การรู้จักตนเอง
2. การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน
3. การปรึกษาผู้มีความรู้
4. การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ
5. การวางแผนในการหางาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยพิจารณาจากตัวแปรสังกัดการศึกษา ประเภทวิชาที่เรียน และผลการเรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลส่วนตัวและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
สังกัดการศึกษา		
รัฐบาล	240	83.90
เอกชน	46	16.10
รวม	286	100.00
ประเภทวิชา		
อุตสาหกรรม	159	55.60
พาณิชยกรรม	127	44.40
รวม	286	100.00
ผลการเรียน		
สูงกว่า 3.00	47	16.40
ระหว่าง 2.50 – 3.00	174	60.80
ต่ำกว่า 2.50	65	22.70
รวม	286	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่ในสังกัดการศึกษาของรัฐบาล มีจำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 83.90 นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา กำลังศึกษาอยู่ในสังกัดการศึกษาของเอกชน มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10

นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่ในประเภทวิชาอุตสาหกรรม มีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 55.60 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่ในประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40

นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปัจจุบัน สูงกว่า 3.00 มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40 นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 2.50-3.00 มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 60.80 นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปัจจุบัน ต่ำกว่า 2.50 มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 5 ด้านคือ การรู้จักตนเอง การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน การปรึกษาผู้มีความรู้ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และการวางแผนในการหางาน

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นรายด้าน และภาพรวม

การวางแผนเข้าสู่อาชีพ	n = 286 คน		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D		
1. การรู้จักตนเอง	3.60	.47	มาก	2
2. การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน	3.85	.56	มาก	1
3. การปรึกษาผู้มีความรู้	3.39	.67	ปานกลาง	3
4. การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	3.38	.58	ปานกลาง	4
5. การวางแผนในการหางาน	3.00	.72	ปานกลาง	5
ภาพรวม	3.45	.48	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 3 ด้าน ภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และถ้าเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85
2. ด้านการรู้จักตนเอง ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.60
3. ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.39
4. ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.38
5. ด้านการวางแผนในการหางาน ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.00

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการรู้จักตนเอง

ข้อ	ด้านการรู้จักตนเอง	n = 286 คน		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D		
1.	ข้าพเจ้าได้ศึกษาในสาขาวิชาที่ตนเองถนัด	3.75	.72	มาก	3
2.	ข้าพเจ้าสามารถนำทักษะการปฏิบัติงานไปใช้ในการประกอบอาชีพ	3.74	.69	มาก	4
3.	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ศึกษามา	3.58	.75	มาก	5
4.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะพิเศษที่เหมาะสมกับการทำงาน	3.42	.78	ปานกลาง	7
5.	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เฉพาะของอาชีพ	3.23	.78	ปานกลาง	8
6.	ข้าพเจ้าต้องการเลือกอาชีพที่มีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ	3.55	.91	มาก	6
7.	ข้าพเจ้าคำนึงถึงการทำงานที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ	3.81	.84	มาก	1
8.	ข้าพเจ้าพิจารณาความพร้อมด้านต่าง ๆ ว่าเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานที่สมัคร	3.77	.74	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม		3.60	.47	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการรู้จักตนเองในภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.60

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูง
3 ลำดับแรก คือ

1. ข้าพเจ้าคำนึงถึงการทำงานที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.81

2. ข้าพเจ้าพิจารณาความพร้อมด้านต่าง ๆ ว่าเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงาน
ที่สมัครปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.77

3. ข้าพเจ้าได้ศึกษาในสาขาวิชาที่ตนเองถนัด ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.75
สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำ 3 ลำดับสุดท้ายเรียงค่าตามลำดับดังนี้

1. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เฉพาะของอาชีพ ปฏิบัติอยู่ใน
ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.23

2. ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะพิเศษที่เหมาะสมกับการทำงาน ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.42

3. ข้าพเจ้าต้องการเลือกอาชีพที่มีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม
ของประเทศปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.55

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน

ข้อ	ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพ ที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน	n = 286 คน		ระดับ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D		
1.	ข้าพเจ้าได้ศึกษาลักษณะของงานว่ามีความ สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง	3.82	.73	มาก	4
2.	ข้าพเจ้าได้เปรียบเทียบความต้องการในการ ประกอบอาชีพกับความเป็นจริงในตลาดแรงงาน ในปัจจุบัน	3.61	.83	มาก	6
3.	ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ห้อตราค่าจ้างของอาชีพ ที่สนใจกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	3.55	.88	มาก	7
4.	ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงสวัสดิการของหน่วยงาน ที่ต้องการจะทำ	3.86	.86	มาก	3
5.	ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในอาชีพ ที่ต้องการจะทำ	4.09	.84	มาก	2
6.	ข้าพเจ้าได้เพิ่มทักษะต่าง ๆ รวมถึงประสบการณ์ จากการทำงาน	3.70	.77	มาก	5
7.	ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน	4.33	.76	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม		3.85	.56	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับ
คุณสมบัติของตนในภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูง
3 ลำดับแรก คือ

1. ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ
4.33

2. ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในอาชีพที่ต้องการจะทำ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.09

3. ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงสวัสดิการของหน่วยงานที่ต้องการจะทำ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.86

สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำ 3 ลำดับสุดท้ายเรียงค่าตามลำดับดังนี้

1. ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ค่าจ้างของอาชีพที่สนใจกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ปฏิบัติอยู่
ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.55

2. ข้าพเจ้าได้เปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพกับความเป็นจริง
ในตลาดแรงงานในปัจจุบัน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.61

3. ข้าพเจ้าได้เพิ่มทักษะต่าง ๆ รวมถึงประสบการณ์จากการทำงาน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.70

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้

ข้อ	ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้	n = 286 คน		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D		
1.	ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากบุคคลรอบข้าง	3.53	.87	มาก	2
2.	ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา	3.29	.95	ปานกลาง	6
3.	ข้าพเจ้าไปขอคำปรึกษาเกี่ยวกับโอกาสในการได้งานทำจากผู้มีความรู้ เช่นอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ ฯลฯ	3.40	.98	ปานกลาง	3
4.	ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้พูดคุยปรึกษาถึงลักษณะการทำงานกับรุ่นพี่ที่จบไปแล้ว หรือผู้ที่ทำงานนั้นอยู่	3.31	1.02	ปานกลาง	4
5.	ข้าพเจ้าได้ฟังหรือรับทราบความคิดเห็นเรื่องการทำงานจากบุคคลรอบข้าง เช่น ครอบครัว อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ เพื่อน ฯลฯ	3.70	.86	มาก	1
6.	ข้าพเจ้าได้รับฟังหรือรับทราบเกี่ยวกับการทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.29	.86	ปานกลาง	5
7.	ข้าพเจ้าไปปรึกษารับคำแนะนำจากผู้ที่ประสบความสำเร็จ	3.20	.99	ปานกลาง	7
ค่าเฉลี่ยรวม		3.39	.67	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ในภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับ
ปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.39

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูง
3 ลำดับแรก คือ

1. ข้าพเจ้าได้ฟังหรือรับทราบความคิดเห็นเรื่องการทำงานจากบุคคลรอบข้าง เช่น
ครอบครัว อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ เพื่อน ฯลฯ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.70

2. ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากบุคคลรอบข้าง ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.53

3. ข้าพเจ้าไปขอคำปรึกษาเกี่ยวกับโอกาสในการได้งานทำจากผู้มีความรู้ เช่น อาจารย์
อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ ฯลฯ ปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.40

สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำ 3 ลำดับเรียงค่าตามลำดับ ดังนี้

1. ข้าพเจ้าไปปรึกษารับคำแนะนำจากผู้ประสบความสำเร็จปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.20

2. ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ปฏิบัติอยู่ใน
ระดับปานกลาง เท่ากับ 3.29

3. ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติ
อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.29

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ

ข้อ	ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	n = 286 คน		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D		
1.	ข้าพเจ้าหาโอกาสไปฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่ศึกษา	3.63	.95	มาก	4
2.	ข้าพเจ้าได้ลงทะเบียนในวิชาเลือกเพิ่มหรือเสริมทักษะ ความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพ	3.00	1.04	ปานกลาง	10
3.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	3.28	.99	ปานกลาง	8
4.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	2.91	.89	ปานกลาง	11
5.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะต่าง ๆ เพิ่มเติมเพื่อสร้างความชำนาญในวิชาชีพ	3.37	.82	ปานกลาง	6
6.	ข้าพเจ้าได้ ฝึกความสามารถพิเศษ เพื่อส่งเสริมการทำงาน	3.30	.87	ปานกลาง	7
7.	ข้าพเจ้าได้ปรับปรุงบุคลิกภาพเพื่อเตรียมตัวในการทำงาน	3.65	.81	มาก	3
8.	ข้าพเจ้าได้พิจารณาถึง ความแตกต่างระหว่างการศึกษากับการทำงานจริง	3.85	.84	มาก	1
9.	ข้าพเจ้าได้สร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.69	.79	มาก	2
10.	ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมฟังบรรยายการประชุมเรื่องการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	3.01	1.03	ปานกลาง	9
11.	ข้าพเจ้ามีความสนใจและติดตามความเคลื่อนไหวในวิชาชีพที่ศึกษา	3.52	.89	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม		3.38	.58	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพในภาพรวม ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.38

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรกคือ

1. ข้าพเจ้าได้พิจารณาถึง ความแตกต่างระหว่างการศึกษากับการทำงานจริง ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85
  2. ข้าพเจ้าได้สร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.69
  3. ข้าพเจ้าได้ปรับปรุงบุคลิกภาพเพื่อเตรียมตัวในการทำงาน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.65
- สำหรับ ค่าเฉลี่ยต่ำ 3 ลำดับเรียงค่าตามลำดับ ดังนี้
1. ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.91
  2. ข้าพเจ้าได้ลงทะเบียนในวิชาเลือกเพิ่มหรือเสริมทักษะ ความรู้ ความชำนาญ ในวิชาชีพ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.00
  3. ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมฟังบรรยายการประชุมเรื่องการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.01

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติ และลำดับที่การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการวางแผนในการหางาน

ข้อ	ด้านการวางแผนในการหางาน	n = 286 คน		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D		
1.	ข้าพเจ้าได้ฟัง อ่านข่าวการรับสมัครงานจากแหล่งงานต่าง ๆ	3.52	.93	มาก	1
2.	ข้าพเจ้าได้สอบถามถึงแหล่งงานตามต้องการจากบุคคลรอบข้าง	3.40	.87	ปานกลาง	2
3.	ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมกิจกรรมสถานที่ที่จัดนัดพบแรงงาน หรือวันตลาดนัดพบแรงงาน	2.53	1.03	ปานกลาง	7
4.	จากการติดตามข่าวสารกับการสมัครงานข้าพเจ้าได้มีการจดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ แจ่มให้ทราบ	2.79	.99	ปานกลาง	5
5.	ข้าพเจ้าขอคำแนะนำเรื่องการกรอกใบสมัครงานจากหน่วยงานของสถาบัน อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่	2.93	1.02	ปานกลาง	4
6.	ข้าพเจ้าได้เยี่ยมชมที่ทำงานของรุ่นพี่หรือคนที่รู้จัก เพื่อสังเกตลักษณะงาน	2.74	1.08	ปานกลาง	6
7.	ข้าพเจ้าได้พูดคุย สอบถามอาจารย์ถึงการวางตัวการในการสัมภาษณ์	3.08	1.02	ปานกลาง	3
ค่าเฉลี่ยรวม		3.00	.72	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้ายในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการวางแผนในการหางานในภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.00

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ

1. ข้าพเจ้าได้ฟัง อ่าน ข่าวการรับสมัครงานจากแหล่งงานต่าง ๆ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.52

2. ข้าพเจ้าได้สอบถามถึงแหล่งงานตามต้องการจากบุคคลรอบข้าง ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.40

3. ข้าพเจ้าได้พูดคุย สอบถามอาจารย์ถึงการวางตัวการในการสัมภาษณ์ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.08

สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำ 3 ลำดับเรียงค่าตามลำดับ ดังนี้

1. ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมกิจกรรมสถานที่ที่จัดนัดพบแรงงาน หรือวันตลาดนัดพบแรงงาน ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.53

2. ข้าพเจ้าได้เยี่ยมชมที่ทำงานของรุ่นพี่หรือคนที่รู้จักเพื่อสังเกตลักษณะงานปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74

3. จากการติดตามข่าวสารกับการสมัครงานข้าพเจ้าได้มีการจดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ แจ่มให้ทราบปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.79

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นรายด้านและภาพรวม ดังตารางที่ 4.8-4.19

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวม
จำแนกตามสังกัดของสถานศึกษา

การวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน	สังกัดรัฐบาล (n = 240 คน)		สังกัดเอกชน (n = 46 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1. การรู้จักตนเอง	3.58	.45	3.74	.55	-2.05*
2. การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพ ที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน	3.80	.56	4.11	.52	-3.49*
3. การปรึกษาผู้มีความรู้	3.37	.67	3.50	.63	-1.23
4. การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	3.35	.58	3.54	.56	-1.99*
5. การวางแผนในการหางาน	3.02	.73	2.87	.67	1.36
ค่าเฉลี่ยรวม	3.43	.49	3.55	.41	-1.63

* $P \leq .05$

จากตาราง 4.8 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัดของสถานศึกษาในภาพรวม มีการวางแผน
เข้าสู่อาชีพ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านที่มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับ
คุณสมบัติของตน และด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชันปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัดการศึกษา ด้านการรู้จักตนเอง

ข้อ	ด้านการรู้จักตนเอง	สังกัดรัฐบาล (n = 240 คน)		สังกัดเอกชน (n = 46 คน)		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	ข้าพเจ้าศึกษาในสาขาวิชาที่ตนเองถนัด	3.76	.68	3.72	.91	.29
2.	ข้าพเจ้าสามารถนำทักษะการปฏิบัติงานไปใช้ในการประกอบอาชีพ	3.72	.67	3.87	.78	-1.34
3.	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ศึกษามา	3.57	.75	3.63	.77	-.49
4.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะพิเศษที่เหมาะสมกับการทำงาน	3.39	.75	3.57	.89	-1.43
5.	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆเฉพาะของอาชีพ	3.20	.76	3.39	.88	-1.49
6.	ข้าพเจ้าต้องการเลือกอาชีพที่มีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ	3.51	.91	3.74	.93	-1.55
7.	ข้าพเจ้าคำนึงถึงการทำงานที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ	3.78	.84	3.96	.84	-1.29
8.	ข้าพเจ้าพิจารณาความพร้อมด้านต่าง ๆ ว่าเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานที่สมัคร	3.72	.73	4.02	.71	-2.56*
ค่าเฉลี่ยรวม		3.58	.45	3.74	.55	-2.05*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชันปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการรู้จักตนเองในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าได้พิจารณาความพร้อมด้านต่าง ๆ ว่าเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานที่สมัคร นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดระยอง จำแนกตามสังกัด การศึกษาด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติ ของตน

ข้อ	ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน	สังกัดรัฐบาล (n = 240 คน)		สังกัดเอกชน (n = 46 คน)		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	ข้าพเจ้าได้ศึกษาลักษณะของงานว่ามี ความสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง	3.76	.71	4.15	.79	-3.39*
2.	ข้าพเจ้าได้เปรียบเทียบความต้องการในการ ประกอบอาชีพกับความเป็นจริงในตลาด แรงงานในปัจจุบัน	3.55	.84	3.89	.67	-2.98*
3.	ข้าพเจ้าได้คิดวิเคราะห์อัตราค่าจ้างของอาชีพ ที่สนใจกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	3.50	.88	3.76	.82	-1.82
4.	ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงสวัสดิการของหน่วยงาน ที่ต้องการจะทำ	3.80	.88	4.20	.69	-2.93*
5.	ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในอาชีพ ที่ต้องการจะทำ	4.01	.86	4.52	.62	-3.84*
6.	ข้าพเจ้าได้เพิ่มทักษะต่าง ๆ รวมถึงประสบการณ์ จากการทำงาน	3.68	.77	3.78	.79	-.80
7.	ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน	4.30	.76	4.48	.75	-1.42
ค่าเฉลี่ยรวม		3.80	.56	4.11	.52	-3.49*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับ
คุณสมบัติของตนในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน
4 ข้อ คือ ข้าพเจ้าได้ศึกษาลักษณะของงานว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง ข้าพเจ้า
ได้เปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพกับความเป็นจริงในตลาดแรงงานในปัจจุบัน
ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงสวัสดิการของหน่วยงานที่ต้องการจะทำ และข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึง
ความก้าวหน้าในอาชีพที่ต้องการจะทำ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัดการศึกษา ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้

ข้อ	ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้	สังกัดรัฐบาล (n = 240 คน)		สังกัดเอกชน (n = 46 คน)		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากบุคคลรอบข้าง	3.54	.88	3.50	.81	.30
2.	ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา	3.24	.92	3.57	1.05	-2.14*
3.	ข้าพเจ้าไปขอคำปรึกษาเกี่ยวกับโอกาสในการได้งานทำจากผู้มีความรู้ เช่นอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ ฯลฯ	3.53	.99	3.65	.90	-1.92
4.	ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้พูดคุยปรึกษาถึงลักษณะการทำงานกับรุ่นพี่ที่จบไปแล้ว หรือผู้ที่ทำงานนั้นอยู่	3.30	1.02	3.41	1.05	-.71
5.	ข้าพเจ้าได้ฟังหรือรับทราบความคิดเห็นเรื่องการทำงานจากบุคคลรอบข้าง เช่นครอบครัว อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ เพื่อน ฯลฯ	3.67	.87	3.85	.82	-1.31
6.	ข้าพเจ้าได้รับฟังหรือรับทราบเกี่ยวกับการทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.28	.86	3.33	.87	-.34
7.	ข้าพเจ้าไปปรึกษารับคำแนะนำจากผู้ประสบความสำเร็จ	3.20	1.00	3.20	.93	.03
ค่าเฉลี่ยรวม		3.37	.67	3.50	.63	-1.23

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัด
การศึกษา ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ

ข้อ	ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	สังกัดรัฐบาล (n = 240 คน)		สังกัดเอกชน (n = 46 คน)		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	ข้าพเจ้าหาโอกาสไปฝึกงานในหน่วยงาน ที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่ศึกษา	3.55	.95	4.09	.84	-3.92*
2.	ข้าพเจ้าได้ลงทะเบียนในวิชาเลือกเพิ่มหรือ เสริมทักษะ ความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพ	2.97	1.02	3.17	1.14	-1.24
3.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับ วิชาชีพ	3.20	1.00	3.67	.79	-3.00*
4.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	2.92	.92	2.89	.77	.18
5.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะต่างๆเพิ่มเติมเพื่อสร้างความ ชำนาญในวิชาชีพ	3.36	.85	3.41	.69	-.40
6.	ข้าพเจ้าได้ ฝึกความสามารถพิเศษ เพื่อส่งเสริม การทำงาน	3.29	.89	3.35	.74	-.40
7.	ข้าพเจ้าได้ปรับปรุงบุคลิกภาพเพื่อเตรียมตัว ในการทำงาน	3.61	.81	3.87	.78	-2.01*
8.	ข้าพเจ้าได้พิจารณาถึง ความแตกต่างระหว่าง การศึกษากับการทำงานจริง	3.82	.85	4.00	.76	-1.36
9.	ข้าพเจ้าได้สร้างความกระตือรือร้นในการ ทำงาน	3.64	.80	3.91	.76	-2.21*
10.	ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมฟังบรรยายการประชุมเรื่อง การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	3.00	1.02	3.07	1.06	-.37
11.	ข้าพเจ้ามีความสนใจและติดตามความ เคลื่อนไหวในวิชาชีพที่ศึกษา	3.53	.86	3.48	1.08	.36
ค่าเฉลี่ยรวม		3.35	.58	3.54	.56	-1.99*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ข้อ คือ ข้าพเจ้าหาโอกาสไปฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่ศึกษา ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ข้าพเจ้าได้ปรับปรุงบุคลิกภาพเพื่อเตรียมตัวในการทำงานและ ข้าพเจ้าได้สร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัดการศึกษา ด้านการวางแผนในการหางาน

ข้อ	ด้านการวางแผนในการหางาน	สังกัดรัฐบาล (n = 240 คน)		สังกัดเอกชน (n = 46 คน)		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	ข้าพเจ้าได้ฟัง อ่าน ข่าวการรับสมัครงานจากแหล่งงานต่าง ๆ	3.55	.92	3.37	.95	1.21
2.	ข้าพเจ้าได้สอบถามถึงแหล่งงานตามต้องการจากบุคคลรอบข้าง	3.42	.85	3.26	.95	1.14
3.	ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมกิจกรรมสถานที่ที่จัดนัดพบแรงงาน หรือวันตลาดนัดพบแรงงาน	2.55	1.03	2.43	1.00	.27
4.	จากการติดตามข่าวสารกับการสมัครงานข้าพเจ้าได้มีการจดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ แจ่มให้ทราบ	2.85	.98	2.48	.98	2.39*
5.	ข้าพเจ้าขอคำแนะนำเรื่องการกรอกใบสมัครงานจากหน่วยงานของสถาบัน อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่	2.96	1.01	2.76	1.04	1.21
6.	ข้าพเจ้าได้เยี่ยมชมที่ทำงานของรุ่นพี่หรือคนที่รู้จักเพื่อสังเกตลักษณะงาน	2.77	1.08	2.63	1.06	.79
7.	ข้าพเจ้าได้พูดคุย สอบถามอาจารย์ถึงการวางแผนการในการสัมภาษณ์	3.07	1.03	3.13	1.00	-.39
ค่าเฉลี่ยรวม		3.02	.73	2.87	.67	1.36

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการวางแผนในการหางานในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ จากการติดตามข่าวสารกับการสมัครงานข้าพเจ้าได้มีการจดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ แจ่มให้ทราบ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้ายในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวม จำแนกตามประเภทวิชา

การวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน	อุตสาหกรรม (n = 159 คน)		พาณิชยกรรม (n = 127 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1. การรู้จักตนเอง	3.64	.52	3.57	.39	1.30
2. การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับ คุณสมบัติของตน	3.85	.63	3.85	.47	-.06
3. การปรึกษาผู้มีความรู้	3.30	.70	3.49	.60	-2.53*
4. การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	3.39	.61	3.37	.54	.24
5. การวางแผนในการหางาน	2.96	.75	3.05	.69	-1.03
ค่าเฉลี่ยรวม	3.43	.52	3.47	.41	-.73

* $P \leq .05$

จากตาราง 4.14 พบว่า ค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประเภทวิชาในภาพรวม มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประเภทวิชา ด้านการรู้จักตนเอง

ข้อ	ด้านการรู้จักตนเอง	อุตสาหกรรม (n = 159 คน)		พานิชยกรรม (n = 127 คน)		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	ข้าพเจ้าศึกษาในสาขาวิชาที่ตนเองถนัด	3.82	.69	3.66	.75	1.89
2.	ข้าพเจ้าสามารถนำทักษะการปฏิบัติงานไปใช้ในการประกอบอาชีพ	3.83	.72	3.64	.64	2.36*
3.	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ศึกษามา	3.64	.80	3.50	.69	1.54
4.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะพิเศษที่เหมาะสมกับการทำงาน	3.44	.82	3.93	.72	.59
5.	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆเฉพาะของอาชีพ	3.27	.85	3.19	.69	.89
6.	ข้าพเจ้าต้องการเลือกอาชีพที่มีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ	3.53	.95	3.57	.86	-.30
7.	ข้าพเจ้าคำนึงถึงการทำงานที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ	3.76	.85	3.78	.83	-1.14
8.	ข้าพเจ้าพิจารณาความพร้อมด้านต่างๆว่าเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานที่สมัคร	3.81	.78	3.72	.67	.92
ค่าเฉลี่ยรวม		3.64	.52	3.57	.39	1.30

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการรู้จักตนเองในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าสามารถนำทักษะการปฏิบัติงานไปใช้ในการประกอบอาชีพ นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามจำแนกตามประเภทวิชา ด้านการศึกษาลักษณะงานและคั่นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน

ข้อ	ด้านการศึกษาลักษณะงานและคั่นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน	อุตสาหกรรม (n = 159 คน)		พานิชยกรรม (n = 127 คน)		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	ข้าพเจ้าได้ศึกษาลักษณะของงานว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง	3.87	.77	3.76	.68	1.19
2.	ข้าพเจ้าได้เปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพกับความเป็นจริงในตลาดแรงงานในปัจจุบัน	3.58	.85	3.64	.79	-0.54
3.	ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์อัตราค่าจ้างของอาชีพที่สนใจกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	3.51	.95	3.59	.77	-0.80
4.	ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงสวัสดิการของหน่วยงานที่ต้องการจะทำ	3.82	.93	3.91	.76	-0.82
5.	ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในอาชีพที่ต้องการจะทำ	4.05	.90	4.15	.77	-0.99
6.	ข้าพเจ้าได้เพิ่มทักษะต่าง ๆ รวมถึงประสบการณ์จากการทำงาน	3.73	.82	3.66	.72	.74
7.	ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน	4.38	.78	4.27	.74	1.28
ค่าเฉลี่ยรวม		3.85	.63	3.85	.47	-0.06

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการศึกษาลักษณะงานและคั่นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตนในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม
ประเภทวิชา ด้านการปรัษาผู้มีความรู้

ข้อ	ด้านการปรัษาผู้มีความรู้	อุตสาหกรรม (n = 159 คน)		พานิชยกรรม (n = 127 คน)		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจาก บุคคลรอบข้าง	3.50	.86	3.57	.89	-.69
2.	ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจาก อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา	3.25	1.02	3.35	.84	-.99
3.	ข้าพเจ้าไปขอคำปรึกษาเกี่ยวกับโอกาสในการ ได้งานทำจากผู้มีความรู้ เช่น อาจารย์ อาจารย์ ที่ปรึกษารุ่นพี่ ฯลฯ	3.26	1.05	3.57	.86	-2.81*
4.	ข้าพเจ้าได้มีโอกาสดำเนินการปรึกษาถึงลักษณะ การทำงานกับรุ่นพี่ที่จบไปแล้ว หรือผู้ที่ทำงาน นั้นอยู่	3.16	1.03	3.51	.97	-2.96*
5.	ข้าพเจ้าได้ฟังหรือรับทราบความคิดเห็นเรื่อง การทำงานจากบุคคลรอบข้าง เช่นครอบครัว อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ เพื่อน ฯลฯ	3.59	.94	3.83	.74	-2.38*
6.	ข้าพเจ้าได้รับฟังหรือรับทราบเกี่ยวกับการทำงาน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.23	.84	3.35	.89	-1.18
7.	ข้าพเจ้าไปปรึกษารับคำแนะนำจากผู้ประสบ ความสำเร็จ	3.13	.97	3.29	1.00	-1.41
ค่าเฉลี่ยรวม		3.30	.70	3.49	.60	-2.53*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อ คือ ข้าพเจ้าไปขอคำปรึกษาเกี่ยวกับโอกาสในการได้งานทำจากผู้มีความรู้ เช่น อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ ฯลฯ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้พูดคุยปรึกษาถึงลักษณะการทำงานกับรุ่นพี่ที่จบไปแล้ว หรือผู้ที่ทำงานนั้นอยู่ และข้าพเจ้าได้ฟังหรือรับทราบความคิดเห็นเรื่องการทำงานจากบุคคลรอบข้าง เช่น ครอบครัว อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ เพื่อน ฯลฯ นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม
ประเภทวิชา ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ

ข้อ	ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	อุตสาหกรรม (n = 159 คน)		พานิชยกรรม (n = 127 คน)		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	ข้าพเจ้าหาโอกาสไปฝึกงานในหน่วยงาน ที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่ศึกษา	3.66	1.00	3.60	.89	.55
2.	ข้าพเจ้าได้ลงทะเบียนในวิชาเลือกเพิ่มหรือ เสริมทักษะ ความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพ	3.03	1.07	2.97	1.00	.46
3.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับ วิชาชีพ	3.16	.99	3.43	.96	-2.37*
4.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	2.87	.89	2.96	.89	-0.81
5.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะต่างๆเพิ่มเติมเพื่อสร้าง ความชำนาญในวิชาชีพ	3.38	.81	3.35	.84	.38
6.	ข้าพเจ้าได้ ฝึกความสามารถพิเศษ เพื่อส่งเสริม การทำงาน	3.34	.88	3.25	.85	.85
7.	ข้าพเจ้าได้ปรับปรุงบุคลิกภาพเพื่อเตรียมตัว ในการทำงาน	3.69	.83	3.60	.78	.97
8.	ข้าพเจ้าได้พิจารณาถึง ความแตกต่างระหว่าง การศึกษากับการทำงานจริง	3.88	.78	3.80	.80	.77
9.	ข้าพเจ้าได้สร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.73	.85	3.63	.72	1.06
10.	ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมฟังบรรยายการประชุมเรื่อง การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	3.03	1.06	2.99	.99	.32
11.	ข้าพเจ้ามีความสนใจและติดตามความ เคลื่อนไหวในวิชาชีพที่ศึกษา	3.52	.93	3.53	.82	-.11
ค่าเฉลี่ยรวม		3.39	.61	3.37	.54	.24

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.18 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดระยอง ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพในภาพรวม
ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน
1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับวิชาชีพ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประเภทวิชา ด้านการวางแผนในการหางาน

ข้อ	ด้านการวางแผนในการหางาน	อุตสาหกรรม (n = 159 คน)		พานิชยกรรม (n = 127 คน)		t
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	ข้าพเจ้าได้ฟัง อ่าน ข่าวการรับสมัครงานจากแหล่งงานต่าง ๆ	3.42	.92	3.65	.93	-2.17*
2.	ข้าพเจ้าได้สอบถามถึงแหล่งงานตามต้องการจากบุคคลรอบข้าง	3.31	.91	3.50	.82	-1.76
3.	ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมกิจกรรมสถานที่ที่จัดนัดพบแรงงาน หรือวันตลาดนัดพบแรงงาน	2.50	1.04	2.58	1.01	-.70
4.	จากการติดตามข่าวสารกับการสมัครงานข้าพเจ้าได้มีการจดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ แจ้งให้ทราบ	2.77	1.01	2.83	.95	-.51
5.	ข้าพเจ้าขอคำแนะนำเรื่องการกรอกใบสมัครงานจากหน่วยงานของสถาบัน อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่	2.92	1.06	2.93	.96	-.04
6.	ข้าพเจ้าได้เยี่ยมชมที่ทำงานของรุ่นพี่หรือคนที่รู้จักเพื่อสังเกตลักษณะงาน	2.76	1.10	2.72	1.04	.29
7.	ข้าพเจ้าได้พูดคุย สอบถามอาจารย์ถึงการวางแผนการในการสัมภาษณ์	3.04	1.04	3.13	1.01	-.72
ค่าเฉลี่ยรวม		2.96	.75	3.05	.69	-1.03

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.19 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการวางแผนในการหางานในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าได้ฟัง อ่าน ข่าวการรับสมัครงานจากแหล่งงานต่าง ๆ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวม จำแนกตามผลการเรียน

ข้อ	การวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน	ระดับผลการเรียน						F
		สูงกว่า 3.00 (n = 47 คน)		2.50-3.00 (n = 147 คน)		ต่ำกว่า 2.50 (n = 65 คน)		
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1.	การรู้จักตนเอง	3.77	.44	3.60	.48	3.48	.45	5.36*
2.	การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน	4.00	.48	3.89	.54	3.63	.60	7.59*
3.	การปรึกษาผู้มีความรู้	3.48	.65	3.38	.65	3.43	.72	.57
4.	การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	3.44	.56	3.37	.58	3.38	.60	.25
5.	การวางแผนในการหางาน	3.03	.80	2.96	.72	3.06	.67	.59
ค่าเฉลี่ยรวม		3.55	.50	3.44	.46	3.38	.49	1.65

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.20 พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทราในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่จะมีด้านการรู้จักตนเองกับด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับที่ .05 ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบภายหลัง (post- Hoc Comparison) ด้วยวิธี Scheffe/ จำนวนโดยใช้โปรแกรม SPSS /PC⁺ ได้ตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามผลการเรียนด้านการรู้จักตนเอง

ผลการเรียน	ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม		
	สูงกว่า 3.00 ($\bar{X} = 3.77$)	2.50-3.00 ($\bar{X} = 3.61$)	ต่ำกว่า 2.50 ($\bar{X} = 3.48$)
สูงกว่า 3.00 ($\bar{X} = 3.77$)		.1614	.2905*
2.50-3.00 ($\bar{X} = 3.61$)			.1291
ต่ำกว่า 2.50 ($\bar{X} = 3.48$)			

* $P \leq .05$

จากตาราง 4.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 กับต่ำกว่า 2.50 มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามผลการเรียน ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน

ผลการเรียน	ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม		
	สูงกว่า 3.00 ($\bar{X} = 4.01$)	2.50-3.00 ($\bar{X} = 3.89$)	ต่ำกว่า 2.50 ($\bar{X} = 3.63$)
สูงกว่า 3.00 ($\bar{X} = 4.01$)		.1136	.3753*
2.50-3.00 ($\bar{X} = 3.89$)			.2617*
ต่ำกว่า 2.50 ($\bar{X} = 3.63$)			

* $P \leq .05$

จากตาราง 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า มี 2 คู่ ที่มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพแตกต่างกัน คือ ผลการเรียนเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 คู่ กับต่ำกว่า 2.50 และอีกคู่คือ ผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-3.00 กับต่ำกว่า 2.50

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวโดยสรุปถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยจำแนกตามสังกัดการศึกษา ประเภทวิชา และผลการเรียน

5.1.2 สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ที่มีสังกัดการศึกษาต่างกั นมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ต่างประเภทวิชา กั น มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ที่มีผลการเรียนต่างกั น มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้านแตกต่างกัน

5.1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร เป็นนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 2 ประเภทวิชาคือช่างอุตสาหกรรม และพานิชยกรรม จำนวน 1,453 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากประชากรทั้งหมด ของแต่ละประเภทวิชา โดยใช้ตารางกำหนดตัวอย่างของ Kerjcie และ Morgan จำนวน 303 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้ายในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตัวเอง จำนวน 303 ฉบับ เป็นฉบับที่สมบูรณ์ 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.02
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer plus)

5.1.4 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สังกัดการศึกษา นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่ในสังกัดการศึกษาของรัฐบาล มีจำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 83.90 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา กำลังศึกษาอยู่ในสังกัดการศึกษาของเอกชน มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10 ประเภทวิชา นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่ในประเภทวิชาอุตสาหกรรม มีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 55.60 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่ในประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 ผลการเรียน นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปัจจุบัน สูงกว่า 3.00 มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40 นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 2.50 – 3.00 มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 60.80 นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาอยู่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปัจจุบัน ต่ำกว่า 2.50 มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70

ตอนที่ 2 การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยพิจารณาจากการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน คือ การรู้จักตนเอง การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน การปรึกษาผู้มีความรู้ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และการวางแผนในการหางาน

การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยพิจารณาจากการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักตนเอง และด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน อยู่ในระดับมาก ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้

ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และด้านการวางแผนในการหางาน อยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละด้านพบว่า

ด้านการรู้จักตนเอง การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้าพเจ้าคำนึงถึง
การทำงานที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาก็คือ ข้าพเจ้า
พิจารณาความพร้อมด้านต่าง ๆ ว่าเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานที่สมัครอยู่ในระดับมาก
และข้อที่มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับสุดท้ายก็คือ ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ
เฉพาะของอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน การวางแผน
เข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน อยู่ใน
ระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาก็คือ ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในอาชีพที่ต้องการ
จะทำ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับสุดท้ายก็คือ ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์อัตรา
ค่าจ้างของอาชีพที่สนใจกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก

ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า
ข้าพเจ้าได้ฟังหรือรับทราบความคิดเห็นเรื่องการทำงาน จากบุคคลรอบข้าง เช่น ครอบครัว อาจารย์
อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ เพื่อน ฯลฯ อยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาก็คือ ข้าพเจ้าได้รับ
ฟังคำแนะนำในการสมัครงานจากบุคคลรอบข้าง อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับปฏิบัติอยู่ใน
ระดับสุดท้ายก็คือ ข้าพเจ้าไปปรึกษารับคำแนะนำจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับ
ปานกลาง

ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายชื่อพบว่า ข้าพเจ้าได้พิจารณาถึงความแตกต่าง ระหว่างการศึกษากับการทำงานจริง อยู่ใน
ระดับมาก อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาก็คือ ข้าพเจ้าได้สร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน อยู่ใน
ระดับมาก และข้อที่มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับสุดท้ายก็คือ ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษในการ
สื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการวางแผนในการหางาน การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ
พบว่า ข้าพเจ้าได้ฟัง อ่าน ข่าวการรับสมัครงาน จากแหล่งงานต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก อยู่ในลำดับ
ที่ 1 รองลงมาก็คือ ข้าพเจ้าได้สอบถามถึงแหล่งงานตามต้องการจากบุคคลรอบข้าง อยู่ในระดับ

ปานกลาง และข้อที่มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับสุดท้ายก็คือ ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมกิจกรรมสถานที่ที่จัดนัดพบแรงงาน หรือวันตลาดนัดพบแรงงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 5 ด้าน จำแนกตามสังกัดการศึกษา ประเภทวิชา และผลการเรียนดังนี้

ในภาพรวมนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีสังกัดการศึกษาต่างกัันมี การวางแผนเข้าสู่อาชีพ ไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของนักศึกษาที่สังกัดการศึกษาเอกชน สูงกว่า ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาที่สังกัดการศึกษารัฐบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกััน 3 ด้าน คือ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน และด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ สำหรับด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ และด้านการวางแผนในการหางาน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า

ด้านการรู้จักตนเอง นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่สังกัดการศึกษาต่างกัันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ แตกต่างกััน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกััน จำนวน 1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าพิจารณาความพร้อมด้านต่าง ๆ ว่าเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานที่สมัคร นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่สังกัดการศึกษาต่างกัันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกััน จำนวน 4 ข้อ คือ ข้าพเจ้าได้ศึกษาลักษณะงานว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของตน ข้าพเจ้าได้เปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพ กับความเป็นจริงในตลาดแรงงานในปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงสวัสดิการของหน่วยงานที่ต้องการจะทำ และข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในอาชีพที่ต้องการจะทำ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่สังกัดการศึกษาต่างกัันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกััน จำนวน 1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากอาจารย์อาจารย์ที่ปรึกษา นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่สังกัดการศึกษาต่างกัันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ แตกต่างกััน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกััน จำนวน 5 ข้อ คือ ข้าพเจ้าหาโอกาสไปฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่ศึกษา ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ข้าพเจ้า

ได้ปรับปรุงบุคลิกภาพเพื่อเตรียมตัวในการทำงาน และข้าพเจ้าได้สร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการวางแผนในการหางาน นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่สังกัดการศึกษาต่างกันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันจำนวน 1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าได้ฟัง อ่าน ข่าวการรับสมัครงานจากแหล่งงานต่าง ๆ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ในภาพรวมนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เรียนในประเภทวิชาต่างกันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ แตกต่างกัน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า

ด้านการรู้จักตนเอง นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เรียนในประเภทวิชาต่างกันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกัน จำนวน 1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าสามารถนำทักษะการปฏิบัติงานไปใช้ในการประกอบอาชีพ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เรียนในประเภทวิชาต่างกันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เรียนในประเภทวิชาต่างกันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกัน จำนวน 3 ข้อ คือ ข้าพเจ้าไปขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับโอกาสในการได้งานทำจากผู้ที่มีความรู้ เช่น อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ ฯลฯ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสพูดคุยปรึกษาถึงลักษณะการทำงานกับรุ่นพี่ที่จบไปแล้วหรือผู้ที่ทำงานนั้นอยู่ และข้าพเจ้าได้รับความคิดเห็นเรื่องการทำงานจากบุคคลรอบข้าง เช่น อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ เพื่อน ฯลฯ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เรียนในประเภทวิชาต่างกันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกัน จำนวน 1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับวิชาชีพ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการวางแผนในการหางาน นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ที่เรียนในประเภทวิชาต่างกันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกัน จำนวน 1 ข้อ คือ ข้าพเจ้าได้ฟัง อ่านข่าวการรับสมัครงาน จากแหล่งงานต่าง ๆ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ในภาพรวม นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทราที่มีผลการเรียนต่างกันมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของนักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.50-3.00 และผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักตนเองกับด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตนแตกต่างกัน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ด้านการรู้จักตนเอง นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทราที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 กับต่ำกว่า 2.50 มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพแตกต่างกัน

ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพแตกต่างกัน 2 กลุ่ม คือ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 กับต่ำกว่า 2.50 และอีกกลุ่มคือผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-3.00 กับต่ำกว่า 2.50

5.2 อภิปรายผล

การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ด้านการเตรียมเพื่อประกอบอาชีพ และด้านการวางแผนในการหางาน

ผลการวิจัยพบว่าการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 5 ด้านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ยังไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนเข้าสู่อาชีพเท่าที่ควร และต้องมีการปรับปรุงเพราะในสภาพตลาดแรงงานในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าสำหรับผู้วิจัย ดังนั้นผู้ที่มีการวางแผนที่ดีที่สุดเท่านั้นจะมีโอกาสได้งานมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พงษ์สุภี จิตเวช (2542 : 37) กล่าวว่า นักศึกษาต้องมีการเตรียมการขณะกำลังศึกษาอยู่ โดยการหาข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ตนต้องการให้มากที่สุด แล้วพิจารณาเปรียบเทียบถึงความเป็นไปได้ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณมา จงประเสริฐพร

(2540 : 17) ที่ทำการวิจัยเรื่องการวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ พบว่า นักศึกษาที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา ต้องการสำรวจตนเองให้มากที่สุดและจะต้องพิจารณาข้อดีข้อเสีย เพื่อประโยชน์ในการสมัครงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการวางแผนเข้าสู่อาชีพด้านอื่น อยู่ในลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องการได้ปฏิบัติงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถของตนเอง จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความคล่องตัวมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คณิดา กรรณสูตร (2539 : 61) ได้ศึกษาถึงการทำงานของผู้ว่างงานโดยให้ข้อคิดว่าการฝึกทักษะในสายการปฏิบัติงานมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ ซึ่งผู้สมัครต้องมีการเลือกศึกษาและฝึกให้เกิดความชำนาญ จึงจะทราบตนเองว่าปฏิบัติอะไรได้ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัย คุลเกษม (2528 : 25) ที่ทำการวิจัยเรื่องโครงสร้างแรงจูงใจของตลาดแรงงานกับปัญหาการว่างงาน พบว่า การที่จะประสบความสำเร็จและความก้าวหน้า ในการประกอบอาชีพนั้น จะต้องมีความกระตือรือร้น ขวนขวายในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเสมอ อีกทั้งสนองตอบปัจจัย 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยตนเองที่ต้องการจะทำงานตามความต้องการอันแท้จริงและรู้ว่าสิ่งที่ต้องทำสามารถแลกเปลี่ยนความต้องการได้ และปัจจัยสิ่งแวดล้อมเมื่อ ทำงานแล้วก็ต้องการความเจริญเติบโตมั่นคง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการรู้จักตนเองผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในลำดับมากที่สุดนี้เป็นเพราะการที่นักศึกษาได้รู้ว่าตนเองมีความถนัด ความสามารถทางด้านใด และเป็นสิ่งที่ตนเองชอบจะช่วยให้การทำงานบังเกิดผลทั้งต่อตนเองและหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ระเบียบ เชียงใหม่ (2540 : 18) กล่าวว่านิสิตนักศึกษาจะต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถทักษะวิชาชีพของตนเองด้วยว่ามีความพร้อมพอที่จะแข่งขันได้เพียงใดและสอดคล้องกับแนวคิดของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 63) ได้ให้ความคิดเห็นในการสร้างจุดเด่นของตนเองเพื่อการสมัครงานไว้ว่า นักศึกษาต้องทำการพิจารณาถึงตนเองได้แก่ การค้นหาทักษะ สำรวจข้อจำกัด ค่านิยม ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ตลอดจนการสำรวจสิ่งแวดล้อมของการทำงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าคำนึงการทำงานที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาได้พิจารณาลักษณะของตนเองกับความเหมาะสมของงาน ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ และสนองความต้องการของตน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (อั้งโน อรอนงค์ รัชญะวัน. 2539 : 38) ที่มีแนวคิดแบบฉบับของพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองเช่นบุคคลที่ชอบกิจกรรมที่ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาที่มีลักษณะเป็นวิชาการ บุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้ มักจะสนใจ

ในอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ การคำนวณ อาชีพที่ต้องการค้นหาหาความรู้อยู่เสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ข้าพเจ้าพิจารณาความพร้อมด้านต่าง ๆ ว่าเหมาะสมกับหน่วยงานที่สมัคร ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านอาชีพและความต้องการด้านแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปและต้องการบุคคลที่มีความสามารถเฉพาะทางมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2529 : 63) กล่าวว่า นักศึกษาต้องการพิจารณาถึงตนเอง ได้แก่ การค้นหาทักษะ สำรวจข้อจำกัด ค่านิยม ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ตลอดจนการสำรวจสิ่งแวดล้อมของการทำงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำก็คือ ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ของอาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาไม่มีโอกาสในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เนื่องจากทางสถาบันยังขาดความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์และเครื่องมือ ซึ่งขัดแย้งกับความเป็นจริงในการทำงานในปัจจุบันที่สถานประกอบการส่วนใหญ่มีความพร้อมในการนำเครื่องจักรที่มีเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยลดต้นทุนการผลิต ดังนั้น หากนักศึกษามีความสนใจในเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในอาชีพเป็นความรู้พื้นฐานเพื่อทำงานก็จะเป็นข้อเด่นที่สถานประกอบการจะพิจารณาเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิวิธ ศิริภักย์ (2540 : 16) กล่าวว่า หากสถานศึกษามีการประสานกับภาคเอกชน เพื่อขยายความรู้และทักษะทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในแต่ละสาขาวิชา ก็จะเป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายในการพัฒนาและปฏิบัติหน้าที่ของตน นโยบายของบริษัทก็จะพิจารณาคณะสมบัตินี้หากต้องการบุคลากรเพิ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยพร วิชชาวุธ (2530 : 173) ที่ทำการวิจัยเรื่องคุณภาพบัณฑิตและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปีหลัง ๆ ก่อนจบหลักสูตรมีการวางแผนเป้าหมายอาชีพ และมีการเตรียมตัวในสิ่งต่าง ๆ ในระดับดีเพื่อไม่ให้ประสบปัญหาการว่างงาน

ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ นักศึกษามีการตัดสินใจเลือกอาชีพ อาชีพหนึ่งที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุเมธ สกฤตกร (2541 : 15) กล่าวว่า การค้นหาอาชีพที่ตนเองคิดว่าสามารถทำได้ที่ดีที่สุดด้วยความถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานตามพื้นฐานความรู้ที่ศึกษามา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าคำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาทุกคนมีความคาดหวังว่าเมื่อจบออกไปทำงานแล้วจะสามารถทำงานได้อย่างปลอดภัยและมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow's) (อ้างใน พยอม วงศ์สารศรี. 2543 : 217) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะปกป้องพิทักษ์ตนเอง ให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย จากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว เช่น สัญญาจ้าง ข้อตกลงระหว่าง

การจัดการ และสภาพแรงงาน การประกันการว่างงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญวิชัยโยธิน (2542 : 91) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรม เขตสวนอุตสาหกรรมบางกะดี พบว่า การทำงานอย่างปลอดภัยในสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ และมีเครื่องมือ เครื่องจักรอุปกรณ์ ป้องกันอันตรายเพียงพอ จะทำให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงานสูงขึ้น สามารถทำงานได้อย่างมั่นใจงานก็เสร็จรวดเร็วยิ่งขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาก็คือ ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในอาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่จะสำเร็จการศึกษานั้น ต้องการความก้าวหน้าในการทำงาน มีอนาคตที่ดี สามารถจะเป็นผู้นำในองค์กรและสามารถทำงานได้โดยไต่จากระดับต่ำขึ้นไปจนถึงระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Hoppock (อ้างใน อรอนงค์ ธัญญะวัน. 2539 : 67) กล่าวว่า ความก้าวหน้าในการพัฒนาอาชีพและปรับปรุงการเลือกอาชีพจะดีขึ้น บุคคลสามารถคาดหวังถึงโอกาสที่มีอาชีพนั้น จะสนองความต้องการของตนเองได้ ความสามารถในการคาดหวังขึ้นอยู่กับความรู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่คิดถึงเหตุผลต่าง ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำก็คือ ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงอัตรา ค่าจ้างของอาชีพที่สนใจกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษามุ่งที่จะทำงานโดยไม่คำนึงอัตราค่าจ้าง ซึ่งขัดแย้งกับความเป็นจริงในสังคมที่บุคคลต้องทำงานเพื่อสนองตอบและต้องการค่าตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑา ศรีพงษ์ (2528 : 94) ที่ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาถึงองค์ประกอบ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า มวลเหตุจูงใจในการเลือกเข้าทำงาน ได้แก่ ความต้องการความสะดวกสบายในชีวิต ลักษณะงาน รายได้ และเหตุผลส่วนตัวซึ่งมีอิทธิพลมาก

ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาไม่ค่อยกล้าเข้าพบผู้ใหญ่และขาดข้อมูลว่าควรจะปรึกษากับใคร จึงจะได้ข้อมูลที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จาตุภย์ มาสโยธา (2540 : 48) กล่าวว่า การดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน ที่สลับซับซ้อนขึ้นต้องมีการปรึกษากันในหมู่สังคมของตน เพื่อค้นหาแนวทางใหม่ หรือปรับความเครียดให้สมดุลย์ จากปัญหานั้นแสดงถึงความสำคัญในการขอคำปรึกษาแนะนำจากบุคคลต่าง ๆ เพื่อเพิ่มโลกทัศน์ เพราะผู้สำเร็จการศึกษา ยังเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน และใช้ชีวิตหลังการศึกษาน้อย ซึ่งชีวิตในการเรียนนั้นมีความยืดหยุ่นได้มากกว่าการทำงานจริง หากนักศึกษาให้ความสนใจและปฏิบัติในด้านนี้มากก็จะเป็นการเตรียมใจ รับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตและการได้รับคำแนะนำ จะเพิ่มโอกาสในการได้งานมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Odell Uzzel (อ้างใน ปรัชญา วัฒนธรรม. 2543 : 117) ที่ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียน 14 แห่งใน Eastern North Carolina จำนวน 31 คน พบว่า ปัจจัยที่นักเรียนใช้ช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ก็คือความคุ้นเคยกับบุคคลที่อยู่ในวงการนั้นมาก่อน แสดงว่าการชักนำของผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าได้ฟังหรือรับทราบความคิดเห็นเรื่องการทำงาน จากบุคคลรอบข้าง เช่น ครอบครัว อาจารย์ รุ่นพี่ เพื่อน ฯลฯ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ความใกล้ชิดจากครอบครัว ครู อาจารย์ นั้นทำให้นักศึกษามีโอกาสได้ฟัง หรือปรึกษา ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีโอกาสการได้งานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรอนงค์ รัชญะวัน (2539 : 48) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพที่สถานศึกษาจัดให้แก่เด็กและเยาวชนนั้นเป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้เพื่อการเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมรอบตัว รวมถึงโอกาสของงานอาชีพเพื่อเป็นรากฐานสู่การตัดสินใจ และวางแผนเข้าสู่อาชีพในอนาคต และข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ข้าพเจ้าได้รับฟังคำแนะนำในการสมัครงาน จากบุคคลรอบข้าง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ความพร้อมในการสมัครงานนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะเข้าสู่อาชีพซึ่งสิ่งเหล่านี้นักศึกษาจะศึกษาจากรุ่นพี่ เพื่อน หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2539 : 72) กล่าวว่า ครูแนะแนวมิบทบาทสำคัญยิ่งในการเสริมสร้างให้เด็กและเยาวชน มีโอกาสที่จะรู้จักตนเองในทุก ๆ ด้าน โดยการให้บริการแนะแนว จัดทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ สามารถเลือกใช้เครื่องมือที่ทันสมัย และประสานงานกับบุคลากร ที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เพื่อเสริมสร้างให้เด็กและเยาวชนรู้จักและตระหนักในตนเอง อันเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งของการวางแผนเข้าสู่อาชีพในอนาคตอย่างเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยค่าเฉลี่ยต่ำก็คือ ข้าพเจ้าไปปรึกษารับคำแนะนำจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในสถานศึกษา ซึ่งจะพบเจอแต่เพื่อน พี่ และครู อาจารย์ ดังนั้นจึงไม่ค่อยมีโอกาสที่จะขอรับคำแนะนำจากผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรอนงค์ รัชญะวัน (2539 : 49) กล่าวว่า เด็กและเยาวชนควรได้รับการช่วยเหลือในด้านการกำหนดแนวปฏิบัติตน และดำเนินตามขั้นตอนอย่างมีระบบ พร้อมทั้งเสริมสร้างทักษะที่สำคัญ ต่อการเตรียมตัวเข้าอาชีพ เช่น การเขียนใบสมัคร การเตรียมตัวเพื่อการสัมภาษณ์ การแสวงหาแหล่งทุนเพื่อประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น ซึ่งครูแนะแนวมิบทบาทให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชนในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ จำเป็นต้องจัดบริการแนะแนวให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสม จึงจะช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถก้าวสู่อาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพใด นั้นมักจะได้รับอิทธิพลจากโอกาสของการจ้างงานที่เป็นจริง สถานที่ทำงาน เงินเดือน สภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งการปรับสภาพของตนเองให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิระภัทร์ แก้วบุญเรือง (2542 : 65) กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ที่กำลังหางานว่า จะต้องเป็นผู้ที่หยุดและพิจารณาถึงตนเอง

เพื่อสร้างความเข้าใจให้ถูกต้อง ต่อความเป็นจริงในความต้องการของตลาดแรงงานซึ่งจะพิจารณาทักษะ ความรู้ ความชำนาญ การฟังข่าวสารหรือมีส่วนร่วมในการพูดคุย ถกเถียงปัญหา และจดจำนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงตนเอง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าได้พิจารณาความแตกต่างระหว่างการศึกษากับการทำงานจริง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การทำงานต้องทำด้วยความจริงจัง เพื่อให้เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด ซึ่งหมายถึงการเพิ่มต้นทุนขององค์กร แตกต่างกับการศึกษาที่เป็นการฝึกฝน ย่อมเกิดความผิดพลาดให้เกิดการเรียนรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศักดิ์ชัย กิจตินันท์ (2541 : 17) กล่าวว่า ในการส่งเสริมให้บุคคลเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสมได้นั้น จะต้องได้รับการส่งเสริมตั้งแต่ในวัยเด็กเป็นต้นมา และควรจะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชน ให้สามารถเข้าสู่อาชีพที่สอดคล้องกับความสามารถของตน และความต้องการของตลาดแรงงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ข้าพเจ้าได้สร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สถานประกอบการในปัจจุบันต้องการบุคลากรที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิวิธ ศิริภาคย์ (2540 : 51) กล่าวว่า ภาคเอกชนต้องการผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน เพราะผู้ที่มีคุณสมบัตินี้ จะเป็นผู้ที่ต้องทำงานจริง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดแนวทางใหม่เพื่อความอยู่รอดในสภาพการแข่งขันสูงทั้งกับตนเองและบริษัทคู่แข่ง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในสาขาวิชาชีพนั้นส่วนใหญ่จะหลีกเลี่ยงไม่เรียนภาษาอังกฤษอยู่แล้ว ซึ่งน่าเป็นห่วงมากในสภาพการปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสริม สร้อยอินตะ (2544 : 10) กล่าวว่า ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษนั้น นักศึกษาให้ความสำคัญค่อนข้างน้อยในโลกเสรีที่เปิดกว้างในปัจจุบัน ที่มีการติดต่อสื่อสารมีความสำคัญ ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลที่นักศึกษาต้องมีทักษะในการใช้ เพื่อสร้างความเข้าใจในการสื่อสาร หากมองถึงสภาพปัจจุบันในการลงทุนจะพบว่าบุคคลต่างชาติน่ามีบทบาทในการประกอบอาชีพสูงขึ้น

ด้านการวางแผนในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในการเตรียมตัว ในการสำรวจแหล่งงาน การเขียนจดหมายสมัครงาน การกรอกใบสมัคร การเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์ ค่อนข้างน้อยและต้องมีการปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เบญญา หลีกแก้ว (2543 : 7) กล่าวว่า นักศึกษาควรเข้าฟังการอภิปรายสนทนาในการหางาน ซึ่งมีการพูดคุยแสดงความคิดเห็น และเสนอหลักการในการสมัครงานที่ภาคเอกชนต้องการ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าได้ฟังอ่าน ข่าวสารในการสมัครงาน จากแหล่งงานต่าง ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สื่อต่าง ๆ ในปัจจุบันมีมากมาย เช่น โทรทัศน์ วิทยุหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ สื่อเหล่านี้จะทำให้ให้นักศึกษารู้ข่าวสารในการสมัครงานได้ง่ายขึ้น

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรอนงค์ รัชญะวัน (2539 : 75) กล่าวว่า สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์รายวัน เอกสารเหล่านี้ ควรจัดไว้ในมุมห้องแนะแนวที่นักเรียนสามารถนำมาอ่านได้ตลอดเวลา และสื่อวัสดุ เช่น วิทยุทัศน์ แถบบันทึกเสียงภาพนิ่ง ภาพยนตร์ วิทยุ และแถบบันทึกการสัมภาษณ์ สื่อต่าง ๆ เหล่านี้ควรจัดเก็บอย่างมีระบบ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ เพื่อให้ข้อสนเทศแก่นักเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ข้าพเจ้าได้สอบถามถึงแหล่งงานตามต้องการ จากบุคคลรอบข้าง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาจะรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ แล้ว ดังนั้น การสอบถามถึงแหล่งงานจากบุคคลรอบข้างจึงมีความจำเป็นรองลงมา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมกิจกรรมในสถานที่ ที่จัดนัดพบแรงงาน หรือวันตลาดนัดพบแรงงาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในการจัดนัดพบแรงงานในแต่ละครั้งนั้น นักศึกษาอาจจะไม่ทราบข่าว หรือสถานที่จัด บางครั้งสถานที่จัดนั้นไกลเกินไป นักศึกษาไม่สามารถเข้าร่วมได้

ในการเปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการศึกษาลักษณะงาน และค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และด้านการวางแผนในการหางาน จำแนกตาม สังกัดการศึกษา ประเภทวิชา และ ผลการเรียน

การเปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสังกัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่สังกัด การศึกษาต่างกัน มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในแต่ละสังกัดการศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนที่คล้ายกัน ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมตัวในเรื่อง ทักษะ ความรู้ ความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อัครเดช พงษ์ปรีดา (2541 : 78) กล่าวว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพเป็นกระบวนการคิดโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นก่อนออกสู่ตลาด แรงงาน เช่น ทักษะติดต่อการทำงาน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความกระตือรือร้น ระดับ การศึกษา ความสามารถพิเศษ ความต้องการของตลาดแรงงาน สภาพความเป็นอยู่ทางกายภาพและ เศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการศึกษา ลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน และด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบ อาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาในสังกัดการศึกษารัฐบาลมีโอกาสในการได้รับคำแนะนำแนะ จากอาจารย์แนะแนว และอาจารย์ที่ปรึกษามากพอสมควร ต่างกับนักศึกษาในสังกัดการศึกษา เอกชนจะต้องมีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่าเนื่องจากอาจารย์ที่ช่วยแนะแนวมีน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของ Super (อ้างในนวลศิริ เปาโรหิตย์, 2530 : 63) กล่าวว่า บุคคลมีความแตกต่างกันทั้งด้านความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพ ดังนั้น การเลือก อาชีพ จึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และบุคคลทุกคนที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะ

ทำงานในอาชีพใดอาชีพหนึ่งเสมอ และองค์ประกอบที่มีอิทธิพล ต่อแบบแผนทางอาชีพของบุคคล อีกด้านหนึ่งคือ ความสามารถทางสติปัญญา และลักษณะบุคลิกภาพของบุคคล

ด้านการรู้จักตนเองผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า นักศึกษามีความสนใจ ความถนัด ความสามารถพิเศษ ไม่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ ธิดารัตน์ บุญนุช (2527 : 54) กล่าวว่า การวางแผนประกอบอาชีพ นักศึกษาที่กำลัง จะจบต้องมีการพิจารณาตนเอง โดยคิดอย่างละเอียดว่าตนเป็นอย่างไร มีข้อดี ข้อเสียอะไรบ้าง โดยเฉพาะความรู้ทักษะในอาชีพทั้งวิชาหลักและวิชารอง ซึ่งทำให้นักศึกษาสามารถขยายวงอาชีพ เพิ่มขึ้น หรือเป็นการเพิ่มโอกาสการได้งานมากขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่สังกัดการศึกษารัฐบาล แตกต่างกับนักศึกษาที่ สังกัดการศึกษาเอกชน ข้าพเจ้าได้พิจารณาความพร้อมต่าง ๆ ว่าเหมาะสมกับความต้องการของ หน่วยงานที่สมัคร ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาที่สังกัดการศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มักจะเป็นนักศึกษา จากโรงเรียนเทคโนโลยียานยนต์โตโยต้า ซึ่งนักศึกษาเหล่านี้จะมีความพร้อมและเหมาะสมกับ ความต้องการของหน่วยงานที่สมัครมากกว่า เพราะว่ามีจัดการเรียนการสอนที่ตรงความต้องการ ของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริลักษณ์ จำเรียง (2527 : 72) ที่ทำการวิจัยเรื่อง แนวโน้มการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาของประเทศไทย พบว่า การจัดการเรียนการสอน สายอาชีวศึกษาของเอกชนนั้น จะเน้นทักษะการปฏิบัติมากขึ้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตาม ความต้องการของหน่วยงาน และปรับความรู้ความสามารถให้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่

ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน ผลการวิจัย พบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัด ฉะเชิงเทราในภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักศึกษาที่สังกัดการศึกษาเอกชนได้ไต่รตรง ถึงสถานการณ์จริง โดยเปรียบเทียบกันอย่างชัดเจน คือลักษณะการศึกษาของนักศึกษาที่สังกัด การศึกษาเอกชนนั้น มีทั้งอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัย แต่นักศึกษาที่สังกัดการศึกษารัฐบาลนั้น เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และยังไม่ค่อยทันสมัย เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ (2532 : 190) ที่ทำการวิจัย เรื่องผลกระทบของการศึกษาเอกชนต่อสังคมไทย พบว่า โรงเรียนเอกชนเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียน การสอนที่ทันสมัย มีการเปลี่ยนแปลงแนวการเรียนการสอน และการนำวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี ใหม่ มาจัดการศึกษาได้ดีกว่าโรงเรียนของรัฐบาล

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่สังกัดการศึกษารัฐบาล แตกต่างกับนักศึกษา ที่สังกัดการศึกษาเอกชนมากที่สุดคือ ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในอาชีพที่ต้องการจะทำ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาต้องการมีอนาคตที่ดีขึ้น ตลอดจนความต้องการความมั่นคงในอาชีพและ หน้าที่การงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Gribbons และ Lohnes (อ้างใน ปรัชญา วัฒนธรรม.

2543 : 19) กล่าวว่า โอกาสที่จะรุ่งเรืองก้าวหน้าในการทำงาน มีอนาคตดี สามารถจะเป็นผู้จัดการ ในองค์กรและสามารถที่จะทำงานโดยไต่จากระดับต่ำขึ้นไปจนถึงงานระดับสูงได้ และรองลงมา คือ ข้อ ข้ำพเจ้าได้ศึกษาลักษณะงานว่ามีความสอดคล้องกับกับความต้องการของตนเอง ทั้งนี้ เป็นเพราะว่านักศึกษาอยากจะประกอบอาชีพที่ตรงตามที่ศึกษามา เพราะจะทำให้เขามีความถนัด และความสนใจในหน้าที่การงานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรอนงค์ รัชญะวัน (2539 : 42) กล่าวว่า คนเราหากมีอาชีพ และได้อาชีพที่ตนเองชอบ มีความถนัดมีความรู้ ความสามารถ ก็ย่อมจะมีความสุขก้าวหน้าในอาชีพนั้นอย่างแน่นอน อันจะส่งผลถึงความมั่นคงแห่งชีวิต และ ประเทศชาติโดยรวมด้วย

ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า แต่ละสังกัดการศึกษา มีการจัดบริการแนะแนวเกี่ยวกับอาชีพให้นักศึกษาเหมือนกัน เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรอนงค์ รัชญะวัน (2539 : 48) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพที่สถานศึกษาจัดให้แก่เด็กและเยาวชนนั้น เป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ เพื่อการเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบตัว รวมถึง โอกาสของอาชีพ เพื่อเป็นรากฐานไปสู่การตัดสินใจและวางแผนอาชีพในอนาคต

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่สังกัดการศึกษารัฐบาล แตกต่างกับนักศึกษา ที่สังกัดการศึกษาเอกชน ในข้อ ข้ำพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงาน จากอาจารย์ อาจารย์ ที่ปรึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาที่สังกัดการศึกษารัฐบาลนั้นหลังจากเลิกเรียน นักศึกษา ส่วนใหญ่จะออกนอกสถานศึกษา ซึ่งจะให้นักศึกษาไม่ค่อยมีโอกาสเข้าไปขอรับคำแนะนำจาก อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา แต่นักศึกษาที่สังกัดการศึกษาเอกชนนั้น จะมีเวลาอยู่ในสถานศึกษา มากกว่าเพราะทางสถาบันจะกำหนดเวลาเข้าออก ซึ่งจะส่งผลดีต่อนักศึกษาที่จะได้พบอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532 : 163) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของเอกชน พบว่า โรงเรียนที่ กำหนดเวลาเข้าออกนั้น ทำให้นักเรียนได้มีโอกาส ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ ที่ช่วยให้เด็กและ เยาวชนได้รู้จักตนเองในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสนใจ ความถนัด ระดับสติปัญญา ซึ่งสามารถนำไป เป็นพื้นฐาน ไปสู่การพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาที่สังกัดการศึกษาเอกชน จะเป็นนักศึกษาโรงเรียนเทคโนโลยียานยนต์ โตโยต้า ซึ่งโรงเรียนจะสอนและฝึกปฏิบัติให้นักศึกษาเพื่อไปประกอบอาชีพ ให้ตรงตามสายอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วินัย ไชยวงศ์ญาติ (2543 : 10) กล่าวว่า การเตรียมตัวของนักศึกษาทาง อุตสาหกรรมที่ต้องมีความสนใจ ติดตามความเคลื่อนไหวในอาชีพของตน ซึ่งก้าวตามเทคโนโลยี

ตลอดเวลา นักศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้ หรือหาเวลาศึกษาเพิ่มเติม เพื่อความคล่องตัวในการทำงานจริงมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่สังกัดการศึกษารัฐบาล แตกต่างกับ นักศึกษาที่สังกัดการศึกษาเอกชน มากที่สุดในข้อ ข้ำพเจ้าหาโอกาสไปฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่ศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาที่สังกัดการศึกษาเอกชนนั้น มีที่รองรับสำหรับการฝึกงานในสถานศึกษาอยู่แล้ว และข้อที่รองลงมาคือ ข้ำพเจ้าได้ฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ความพร้อมของสถานศึกษาต่างกัน ทำให้นักศึกษาได้รับทักษะที่แตกต่างกัน

ด้านการวางแผนในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาที่สังกัดการศึกษารัฐบาลและสังกัดการศึกษาเอกชน มีการเตรียมตัวในด้านต่าง ๆ นอกจากการคิดถึงข้อดีข้อเสีย และจะเป็นการมองออกสู่โลกความจริงในแหล่งงานที่ต้องการ ความเข้าใจต่าง ๆ ดังนี้ คือ การสำรวจแหล่งงาน การเขียนจดหมายสมัครงาน การกรอกใบสมัคร การเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์ และการติดตามข่าวสารในการสมัครงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเบญจา หลักแก้ว (2543 : 7) กล่าวว่า นักศึกษาควรเข้าฟังการอภิปราย สนทนาในการหางาน ซึ่งจะมีการพูดคุยแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะหลักการในการสมัครงาน ตามที่ภาคเอกชนต้องการ ส่วน สาทร บรรชานาถ (2541 : 46) กล่าวว่า การสมัครงานของนักศึกษานักศึกษามีความชัดเจนในข้อมูล และพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ส่วนเรื่องการให้ข้อมูลในการตัดสินใจของบริษัท นักศึกษาควรกรอกอย่างละเอียดและตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด

การเปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประเภทวิชา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ประเภทวิชาต่างกัน มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมมีสถานที่รองรับในการปฏิบัติงานและสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ ต่างกับนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่จะต้องอาศัยหน่วยงานรองรับเพียงอย่างเดียวในการที่จะออกไปประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรจนาศุขพันธ์โพธาราม (2529 : 125) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ต้องการประกอบอาชีพ เมื่อสำเร็จการศึกษาและเห็นว่าสาขาที่ตนกำลังศึกษาอยู่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนปรารถนา รวมทั้งความคาดหวังของตนเอง ที่จะมีโอกาสในการประกอบอาชีพ ตรงตามสาขาที่กำลังศึกษาอยู่

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่ค่อยปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สราวุธ บวรสกุล (2541 : 31) กล่าวว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการฝ่ายแนะแนวของ

สถาบันน้อยมาก ด้วยเหตุผลไม่มีการประชาสัมพันธ์ถึงบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ต่อนักศึกษา หากหน่วยงานมีบทบาทหน้าที่ในการช่วยแก้ปัญหาของนักศึกษา และแนะนำเพิ่มเติม ก็จะเป็นแนวทางเลือกที่นักศึกษาได้ฟังฟังได้

ด้านการรู้จักตนเองผลการวิจัยพบว่าการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า นักศึกษาแต่ละประเภทวิชาได้มีการวิเคราะห์ตนเอง ในด้านความถนัด ความสนใจ เพื่อจะนำไปประกอบอาชีพ ให้ตรงตามประเภทวิชาที่ศึกษามา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พรชัย สุภวิไล (2525 : 74) กล่าวว่า สิ่งสำคัญในการวิเคราะห์ตนเอง เพื่อไปประกอบอาชีพโดยมุ่งประเด็น ไปที่ความรู้ ความสามารถในสาขาที่เรียนมา และต้องวิเคราะห์ให้ละเอียดถึงการศึกษที่ผ่านมา ในหลักสูตรว่าได้ศึกษาอะไรเพิ่มเติมบ้าง เพื่อเป็นองค์ประกอบ ส่งเสริมให้ความรู้เหล่านั้นสมบูรณ์ขึ้น เช่น การใช้วัสดุอุปกรณ์ ความรู้ใหม่ ๆ หรือความรู้ทางเทคโนโลยีวิทยาการใหม่ ๆ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมแตกต่างกับนักศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในข้อ ข้าพเจ้าสามารถนำทักษะการปฏิบัติงานไปใช้ในการประกอบ อาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมนั้น มีการเรียนในภาคปฏิบัติ มากกว่านักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมและมีการฝึกงานที่เป็นจริง ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีทักษะ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพได้

ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน ผลการวิจัย พบว่าการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัด ฉะเชิงเทรา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาทั้งสองประเภทวิชาได้ไตร่ตรอง ในการตัดสินใจเลือกอาชีพให้มีความเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความก้าวหน้าในอาชีพ ตลอดจนสภาพแวดล้อมและเงินเดือน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุเมธ สุกุลกร (2541 : 15) กล่าวว่า การค้นหาอาชีพที่ตนคิดว่าสามารถทำได้ที่ดีที่สุด ด้วยความถูกต้องและเป็นยอมรับของ หน่วยงานตามพื้นฐานทักษะความรู้ที่ศึกษา

ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า นักศึกษาพาณิชยกรรมส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาหญิงมีความสนใจในอาชีพมากกว่า นักศึกษาชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอนงค์ ลากภูนารถ (2534 : 21) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ พบว่า นักศึกษาหญิง มีการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพที่คาดหวัง มากกว่านักศึกษาชาย โดยนักศึกษาหญิงมีการคิด พิจารณาไตร่ตรอง มากกว่านักศึกษาชาย อาจเนื่องมาจากนักศึกษาหญิง มีความละเอียดรอบคอบ คิดถึงข้อดีข้อเสียก่อนจึงตัดสินใจ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม แตกต่างกับ นักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมมากที่สุด ในข้อ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสพูดคุย ประึกษาถึงลักษณะการทำงานกับรุ่นพี่ที่จบไปแล้ว หรือผู้ที่ทำงานอยู่ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ความผูกพันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง นักศึกษาพาณิชยกรรมซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง ซึ่งจะให้ความสำคัญมากกว่า นักศึกษาชาย และข้อที่รองลงมาคือ ข้าพเจ้าไปขอรับคำปรึกษา เกี่ยวกับโอกาสการได้งานจากผู้ที่มีความรู้ เช่น อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ ฯลฯ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาพาณิชยกรรมจะมีความใกล้ชิดกับอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษามากกว่านักศึกษาช่างอุตสาหกรรม เพราะนักศึกษาพาณิชยกรรมจะมีเวลาอยู่ในสถานศึกษามากกว่า นักศึกษาช่างอุตสาหกรรมด้วย

ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่าการวางแผนเข้าสู่อาชีพของ นักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนของทั้งสองประเภทวิชา เน้นทางด้านความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ให้นักศึกษามีความขยันหมั่นเพียร ในขณะที่กำลังศึกษารวมทั้ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริงตามสายอาชีพเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (2542 : 13) หมวดที่ 4 มาตราที่ 24 กล่าวว่า ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคลและมีการ ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รู้จักประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม แตกต่างกับ นักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมในข้อ ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับวิชาชีพ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า นักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมนั้นในหลักสูตร จะจัดให้เรียนคอมพิวเตอร์มากกว่า นักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

ด้านการวางแผนในการหางาน ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า นักศึกษามีความพร้อมที่จะเข้าสู่อาชีพ มีการเตรียมตัวที่ออกสู่โลกความจริง และมีการ พิจารณาถึงตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิระภัทร์ แก้วบุญเรือง (2542 : 65) กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ที่กำลังหางานว่า จะต้องเป็นผู้ที่หยุดและพิจารณาถึงตนเองเพื่อความ เข้าใจให้ถูกต้องต่อความเป็นจริงในความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งจะพิจารณา ทักษะความรู้ ความชำนาญ การรับฟังข่าวสารหรือมีส่วนร่วมในการพูดคุยถกเถียงปัญหา และจดจำนำมาวิเคราะห์ ปรับปรุงตนเอง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม แตกต่างกับ นักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมในข้อ ข้าพเจ้าได้ฟัง อ่าน ข่าวการรับสมัครงานจากแหล่งงาน ต่าง ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ชาย ส่วนมาก

แล้วมักจะปฏิบัติงานในโรงฝึกงานและไม่ค่อยได้ติดตามข่าวสารต่าง ๆ ส่วนนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมนั้น จะสนใจในการอ่านวารต่าง ๆ

การเปรียบเทียบการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดละเซิงเทรา จำแนกตามผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกัน มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพใน 5 ด้าน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงนั้น มุ่งผลิตบุคลากรเพื่อเข้าสู่อาชีพอยู่แล้วซึ่งโอกาสการได้งานนั้นจะขึ้นอยู่กับความถนัดและความสามารถมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เมธี ปิรันธนานนท์ (2531 : 51) กล่าวว่า การอาชีพศึกษาเป็นการฝึกฝน และศึกษาเพื่ออาชีพ นั่นคือจัดให้มีสมรรถนะในการเข้าสู่อาชีพ ก้าวหน้าในอาชีพ และปรับตนให้ทันต่อกาลสมัยและสภาพที่เป็นจริง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการรู้จักตนเอง และด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน

ด้านการรู้จักตนเอง นักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงกว่า 3.00 กับนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.50 มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพต่างกันเพราะ ความสนใจของนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงกว่า 3.00 มีมากกว่าและมีการพินิจ พิจารณาเกี่ยวกับความสามารถ และความถนัด บุคลิกภาพ ค่านิยมทัศนคติ ซึ่งทำให้นักศึกษาทราบและเข้าใจตนเองมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรอนงค์ รัชญะวัน (2539 : 37) กล่าวว่า บุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี จะมีการพิจารณา เกี่ยวกับความสามารถ ความถนัด ความก้าวหน้าในการทำงานและการวิเคราะห์ ในการเลือกอาชีพในแขนงวิชานั้นในเกณฑ์ดีกว่า บุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า

ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน นักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงกว่า 3.00 กับนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.50 มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพต่างกันเพราะ นักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงกว่า 3.00 มีการศึกษาลักษณะงานที่เหมาะสมกับตนเองมากกว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.50 และนักศึกษาที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.50-3.00 กับนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.50 มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพต่างกันเพราะ นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีกว่านั้นจะมีการศึกษาลักษณะงาน และความก้าวหน้าในการทำงาน และมีการวิเคราะห์อาชีพต่าง ๆ มากกว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรอนงค์ รัชญะวัน (2539 : 37) กล่าวว่า บุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี จะมีการพิจารณาเกี่ยวกับความสามารถ ความถนัด ความก้าวหน้าในการทำงาน และการวิเคราะห์ในการเลือกอาชีพ ในแขนงวิชานั้นในเกณฑ์ดีกว่า บุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน ด้านการปรึกษาผู้มีความรู้ ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ด้านการวางแผนในการหางาน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการวางแผนในการหางานนั้นมีการปฏิบัติในลำดับสุดท้าย ดังมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. นักศึกษาควรเข้าร่วมกิจกรรมสถานที่ที่จัดนัดพบแรงงาน หรือวันนัดพบแรงงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกอาชีพที่เหมาะสม
2. นักศึกษาควรรหาโอกาสเข้าเยี่ยมชมสถานที่ทำงาน ของรุ่นพี่ เพื่อศึกษาลักษณะการทำงานและเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากการทำงานให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

1. ทางสถานศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญ ของการส่งเสริมการวางแผนในการหางานของนักศึกษา
2. ควรนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งให้นักศึกษามีความสามารถในการสร้างงานและประกอบอาชีพอิสระ
3. ควรนำผลการวิจัย ไปเป็นแนวทางในการแนะแนวอาชีพ และการให้คำปรึกษา เพื่อช่วยบรรเทา ตลอดจนลดความตึงเครียดจากสถานการณ์ในปัจจุบันได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัย ด้านการวางแผนในการหางาน
2. ควรทำการวิจัยการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในระดับภาค หรือระดับประเทศ

บรรณานุกรม

- กระทรวงแรงงาน. 2536. การเข้าสู่ตลาดแรงงาน. วารสารกรมแรงงาน. 12 (5) : 34.
- กรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2543. สถิติอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว
- กณิศา กรรณสูตร. 2539. ทำงานอย่างผู้ว่างงาน. กรุงเทพฯ : กรมแรงงาน.
- จากฤษ์ มาสโยธา. 2540. 17 ตุลาคม ชีวิตจิตวิทยา. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. หน้า 8.
- จิตอารี เนตรหิน. 2538. โลกทัศน์วิชาชีพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เฉลิม ศรีผดุง และคณะ. 2535. ความต้องการในการรับราชการของนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ :
กองวิชาการ,สำนักงานข้าราชการพลเรือน. มูลนิธิคอนราด อเดเนาวิ.
- ชัยพร วิชชาวุธ. 2530. การวิจัยคุณภาพบัณฑิตและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิตจุฬาฯ
การพัฒนาการผลิตบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เณมมาลย์ ผ่องพรรณ. 2539. เทคโนโลยีโลกที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์พิมพ์พีระ.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2530. รายงานประจำปี 2530. กรุงเทพฯ : บริษัทแอดวานซ์.
- ธิดารัตน์ บุญนุช. 2527. การวางแผนอาชีพ การวางแผนชีวิต. วารสารครุศาสตร์. 8(15) : 54.
- นภาพร ศรีจันทร์. 2539. เส้นทางอาชีพกับการวางแผน. กรุงเทพฯ : ดีอาร์เคปรีนส์.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530. พัฒนาการทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำรวจและอุปกรณ์การศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิรมล รุ่งปัจฉิม. 2531. “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตนักศึกษา
มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรจง เนียมฉนิ. 2523. ปรัชญาแก้ปัญหา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เบญจา จิรภัทรพิมล. 2517. “ความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจา หลักแก้ว. 2543. ใกด์อาชีพ. กรุงเทพฯ : ศูนย์พิมพ์พีระ.
- ประมวล วิทยากร. 2520. ค่านิยมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อส่งเสริมกรุงเทพ.
- ประยูร ศรีประสาธน์และคณะ. 2532. ผลกระทบของการศึกษาเอกชนต่อสังคมไทย. รายงาน
การวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- ปรัชญา วัฒนธรรม. 2543. “การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย หลักสูตรปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.” วิทยานิพนธ์ วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- พงษ์สุภี จิตเวช. 2542. **เศรษฐกิจแรงงาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจักร.
- พรชัย สุภวิไล. 2525. **ปัจจัยวางแผนอาชีพ**. กรุงเทพฯ : พีเคเคอินเตอร์ปรีน.
- พรพนา อรรถนโรจน์ และ สุคามัสไอดี. 2529. “การสำรวจแนวบทบาทนิสิตนักศึกษาตามความรู้ของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยระบบจำกักรับ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พยอม วงศ์สารศรี. 2534. **บริหารองค์การ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เมตรา.
- พัฒนา เมฆวัฒน์. 2541. “คนกับงาน” **นิตยสารวิญจักรงาน**. 10(3) : 28.
- พิชญ วิชโยธิน. 2542. “ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรมเขตสวนอุตสาหกรรมบางกะดี จังหวัดปทุมธานี.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พีระภักดิ์ แก้วบุญเรือง. 2542. “หลากหลายอาชีพ หลายวิชา” **นิตยสารยู-ไลฟ์**. 2(5)
- มณฑา ศรีโพธิ์. 2528. “การศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดแพร่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มยุรี สุทธิเลิศอรุณ. 2529. “การศึกษาการเปรียบเทียบลักษณะของนิสิตจำแนกตามสาขาวิชาศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมธี ปิณฑนนท์. 2531. **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- ระพี ฌ เชียงใหม่. 2540. **อาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พันธ์.
- ราชัน สุเช็น. 2541. “ข่าวสารยุคโลกาภิวัตน์.” **วารสารก้าวทันโลก**. 8 (2) : 44.
- โรจนา สุขพันธ์โพธาราม. 2529. “การวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.” วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิจิตร ระวีวงศ์. 2524. **แหล่งอาชีพแนวใหม่**. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์.
- วินัย ไชยวงศ์ญาติ. 2543. **อุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อกรุงเทพ.

- วิรัช ชาญด้วยวิทย์. 2514. “การตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาเกริกวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วิวิธ ศิริภาคย์. 2540. **วิเคราะห์แรงงาน.** กรุงเทพฯ : อินทราอินเตอร์พริ้นซ์.
- วีระเดช กาญจนสุวรรณ. 2539. **กินอยู่อย่างไทย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจักร.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. 2523. **การประกอบอาชีพของบุคคล.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทบวงมหาวิทยาลัย.
- วัชรีย์ ชูรคำ. 2524. **จิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ลัทธิพลราชย์.
- วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ. 2532. **การศึกษาดลาดแรงงานของบัณฑิตในเชิงพฤติกรรม
รายงานผลการวิจัย.** สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศิริลักษณ์ จำเรียง. 2527. “แนวโน้มการการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาของประเทศไทย.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเกียรติ ชอบผล. 2529. “การเข้าสู่กำลังแรงงานของบัณฑิตสาขานิติศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษา
เมื่อปีการศึกษา 2525 จากมหาวิทยาลัยเปิดในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมพงษ์ เกษมสิน. 2513. **ความพึงพอใจในงาน.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจักร.
- สรายุทธ บวรสกุล. “ปัญหา-ปรึกษาใคร.” **นิตยสารสมัครงาน.** 4 (8).
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. 2515. **หลักการเลือกอาชีพ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วงศ์สว่าง.
- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกลุ่มท้องที่จังหวัดฉะเชิงเทรา. 2541. **รายงานการประชุม
อุตสาหกรรมกลุ่มท้องที่จังหวัดฉะเชิงเทรา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เม็ดทรายพริ้นติ้ง.
- สาทร บรรรชานาด. 2541. “วิเคราะห์คน – วิเคราะห์งาน.” **นิตยสารสมัครงาน.** 4 (16).
- สุเมธ สกุลกร. 2542. **อาชีพครบวงจร.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสริม สร้อยอินตะ. 2542. “แวนซ์ขาย.” **นิตยสารสมัครงาน.** 6 (4).
- สุวรรณ จงประเสริฐพร. 2540. “การวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ.”
วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2540. กรุงเทพฯ : สำนักนาย
รัฐมนตรี.
- ศิริชัย พงษ์วิเชียร. 2526. “ปัจจัยที่อิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ชัย กิจดินันท์. 2541. **วิกฤติเศรษฐกิจไทย.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อรอนงค์ ชัญญะวัน. 2539. **การแนะแนวอาชีพ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไอ.เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

- อรอนงค์ ลาภภูวนารถ. 2532. “การวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัศรเดช พงษ์ปรีดา. 2541. แผนงานเพื่อเลือกอาชีพ. กรุงเทพฯ : อักษรการปรีนซ์.
- อุทัย คุลยเกษม. 2528. โครงสร้างแรงจูงใจของตลาดแรงงานกับปัญหาการว่างงาน สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- Ginzberg, E. 1971. **Career Guidance**. New York : McGraw – Hill Book Company.
- Hoppoch, R. 1968. **Occupational Information**. New York : Mc Graw Hill.
- Katz, M. “Decision and Values. 1963. **“A Rational for Secondary School Guidance**. New York : College Entrance Examination Book.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำสั่งคณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 184 /2544

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของนายพิพัฒน์ บุญฉิม

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายพิพัฒน์ บุญฉิม เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
รศ.ดร.ปรียาพร	วงศ์อนุตร โรจน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรียาพร	วงศ์อนุตร โรจน์	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร์	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 3๐ เมษายน พ.ศ. 2544

(รองศาสตราจารย์ รวีวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นายพิพัฒน์ บุญฉิม รหัสประจำตัว 42064105 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา (CAREER PLANNING FOR DIPLOMA STUDENTS IN CHACHOENGSAO PROVINCE)" โดยมี รศ.ดร.สมพร ไชยะ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2544

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ.2544

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัดชู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504 / 2656

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.สันสนีย์ จินทร์สถิตพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 1 ชุด

ด้วย นายพิพัฒน์ บุญฉิม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ”

คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายพิพัฒน์ บุญฉิม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504/ 2656

คณะกรรมการผู้ตติสาหรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนลลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์สุดา ดำรงโกภักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 1 ชุด

ด้วย นายพิพัฒน์ บุญฉิม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ”

คณะกรรมการผู้ตติสาหรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายพิพัฒน์ บุญฉิม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504 / 2656

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ละออ เพชรรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 1 ชุด

ด้วย นายพิพัฒน์ บุญฉิม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดละโว้ ”

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายพิพัฒน์ บุญฉิม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504 / 2656

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์วันชัย นพรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 1 ชุด

ด้วย นายพิพัฒน์ บุญฉิม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ”

คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายพิพัฒน์ บุญฉิม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504 / 2656

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ณรงค์ เกษตรภิบาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 1 ชุด

ด้วย นายพิพัฒน์ บุญนิม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ”

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายพิพัฒน์ บุญนิม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504/

2863

คณะกรรมการผู้ดุษฎีบัณฑิต

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

ด้วย นายพิพัฒน์ บุญฉิม นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 3224

คณะกรรมการผู้ดุษฎีกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

25 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
  2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
  3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายพิพัฒน์ บุญฉิม นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดย นายพิพัฒน์ บุญฉิม

1. วิทยาลัยเทคนิคจะเชิงเทรา
  2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาจะเชิงเทรา
  3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีจะเชิงเทรา
-

ที่ ศธ 0511/ 3952

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๒ สิงหาคม 2544

เรื่อง อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน คณะบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504/3224 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2544

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด
2. รายชื่อสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่ใช้เก็บข้อมูล จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า นายพิพัฒน์ บุญฉิม นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา รวม 3 แห่ง เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา"

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้วอนุญาตให้ นายพิพัฒน์ บุญฉิม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 3 แห่ง ตามรายชื่อที่แนบได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนด้านขวาของทุกแผ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาส่งผลงานการทำวิทยานิพนธ์ให้กรมอาชีวศึกษาทราบในโอกาสต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางเสาวภา ณ นคร)

ศึกษานิเทศก์ 8 รักษาการในตำแหน่ง

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 2817166

ที่ ศธ 0911/ 3953

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๖ สิงหาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายพิพัฒน์ บุญฉิม นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดฉะเชิงเทรา" มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นายพิพัฒน์ บุญฉิม แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางเสาวภา ณ นคร)

ศึกษานิเทศก์ 8 รักษาการในตำแหน่ง

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 2817166

ที่ ศธ 1207/ 10648

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ 10300

16 สิงหาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่

ด้วย นายพิพัฒน์ บุญฉิม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา" มีความประสงค์ ขอเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูล เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรณงาม สุธรรม์เมธินทร์)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กองนโยบายและแผน

โทร. 02-2817112

โทรสาร 02-2828654

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

คำชี้แจง

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้ายในจังหวัดฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในสังกัดการศึกษาของรัฐบาล และสังกัดการศึกษาของเอกชน การวิจัยครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือ นักศึกษารุ่นล่าสุดช่วยตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งคำตอบของท่านผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ จะใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้นจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านหรือต่อการศึกษาของท่าน

ขอขอบคุณนักศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีสุดท้าย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง จงเติมเครื่องหมายถูก ✓ ในช่องวงกลมหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้

1. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในสังกัดการศึกษาของ
  - รัฐบาล
  - เอกชน
2. ท่านกำลังศึกษาในประเภทวิชา
  - อุตสาหกรรม
  - พาณิชยกรรม
3. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปัจจุบันคือ
  - สูงกว่า 3.00
  - 2.50 – 3.00
  - ต่ำกว่า 2.50

ตอนที่ 2

เกี่ยวกับการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ข้อแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดและรอบคอบ
2. อ่านข้อความที่ละข้อความแล้วพิจารณาว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการวางแผนเข้าสู่อาชีพตามหัวข้อแต่ละข้อต่อไปนี้หรือไม่ อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง
3. ค่าของระดับการปฏิบัติกำหนดให้

5 หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง	ปฏิบัติมาก
3 หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0.	ข้าพเจ้าใช้ประสบการณ์ที่เรียนมานำไปประกอบอาชีพ		✓			

ข้อ	ด้านการรู้จักตนเอง	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าได้ศึกษาในสาขาวิชาที่ตนเองถนัด					
2.	ข้าพเจ้าสามารถนำทักษะการปฏิบัติงานไปใช้ในการประกอบอาชีพ					
3.	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ศึกษามา					
4.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะพิเศษที่เหมาะสมกับการทำงาน					
5.	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เฉพาะของอาชีพ					
6.	ข้าพเจ้าต้องการเลือกอาชีพที่มีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ					
7.	ข้าพเจ้าคำนึงถึงการทำงานที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ					
8.	ข้าพเจ้าพิจารณาความพร้อมด้านต่าง ๆ ว่าเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานที่สมัคร					

ข้อ	การศึกษาลักษณะงานและค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของคน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าได้ศึกษาลักษณะของงานว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง					
2.	ข้าพเจ้าได้เปรียบเทียบความต้องการในการประกอบอาชีพกับความเป็นจริงในตลาดแรงงานในปัจจุบัน					
3.	ข้าพเจ้าได้คิดวิเคราะห์อัตราค่าจ้างของอาชีพที่สนใจกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ					
4.	ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงสวัสดิการของหน่วยงานที่ต้องการจะทำ					
5.	ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในอาชีพที่ต้องการจะทำ					
6.	ข้าพเจ้าได้เพิ่มทักษะต่าง ๆ รวมถึงประสบการณ์จากการทำงาน					
7.	ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน					

ข้อ	การปรึกษาผู้มีความรู้	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากบุคคลรอบข้าง					
2.	ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการสมัครงานจากอาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา					
3.	ข้าพเจ้าไปขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับโอกาสในการได้งานทำจากผู้มีความรู้ เช่น อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ ฯลฯ					
4.	ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้พูดคุยปรึกษาถึงลักษณะการทำงานกับรุ่นพี่ที่จบไปแล้ว หรือ ผู้ที่ทำงานนั้นอยู่					
5.	ข้าพเจ้าได้ฟังหรือรับทราบความคิดเห็นเรื่องการทำงานจากบุคคลรอบข้าง เช่นครอบครัว อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ เพื่อน ฯลฯ					
6.	ข้าพเจ้าได้รับฟังหรือรับทราบเกี่ยวกับการทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
7.	ข้าพเจ้าได้เข้าไปปรึกษารับคำแนะนำจากผู้ที่ประสบความสำเร็จ					

ข้อ	การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าหาโอกาสไปฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่ศึกษา					
2.	ข้าพเจ้าได้ลงทะเบียนในวิชาเลือกเพิ่มหรือเสริมทักษะ ความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพ					
3.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ					
4.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษในการสื่อสาร					
5.	ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะต่าง ๆ เพิ่มเติมเพื่อสร้างความชำนาญในวิชาชีพ					
6.	ข้าพเจ้าได้ ฝึกความสามารถพิเศษ เพื่อส่งเสริมการทำงาน					
7.	ข้าพเจ้าได้ปรับปรุงบุคลิกภาพเพื่อเตรียมตัวในการทำงาน					
8.	ข้าพเจ้าได้พิจารณาถึง ความแตกต่างระหว่างการศึกษากับการทำงานจริง					
9.	ข้าพเจ้าได้สร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน					
10.	ข้าพเจ้าได้เข้าร่วม ฟังบรรยายการประชุมเรื่องการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ					
11.	ข้าพเจ้ามีความสนใจและติดตามความเคลื่อนไหวในวิชาชีพที่ศึกษา					

ข้อ	การวางแผนในการทำงาน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าได้ฟัง อ่าน ข่าวการรับสมัครงานจากแหล่งงานต่าง ๆ					
2.	ข้าพเจ้าได้สอบถามถึงแหล่งงานตามต้องการจากบุคคลรอบข้าง					
3.	ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมกิจกรรมสถานที่ที่จัดนัดพบแรงงาน หรือวันตลาดนัดพบแรงงาน					
4.	จากการติดตามข่าวสารกับการสมัครงาน ข้าพเจ้าได้มีการจดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ แจ่มให้ทราบ					
5.	ข้าพเจ้าขอคำแนะนำเรื่องการกรอกใบสมัครงานจากหน่วยงานของสถาบัน อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่					
6.	ข้าพเจ้าได้เยี่ยมชมที่ทำงานของรุ่นพี่หรือคนที่รู้จักเพื่อสังเกตลักษณะงาน					
7.	ข้าพเจ้าได้พูดคุย สอบถามอาจารย์ถึงการวางตัวการในการสัมภาษณ์					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นายพิพัฒน์ บุญฉิม
วัน เดือน ปีเกิด	15 มกราคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
ที่อยู่ปัจจุบัน	1/1 หมู่ที่ 4 ตำบลก้อนแก้ว กิ่งอำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000
สถานที่ทำงาน	สำนักงานโครงการวิจัยครอบครัวไทย 23 หมู่ที่ 2 ซอยรุ่งเจริญ ตำบลบางกะไห อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่ประจำโครงการ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2541 ปริญญาตรี (ครุศาสตรบัณฑิต) สาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ สถาบันราชภัฏฉะเชิงเทรา พ.ศ. 2544 ปริญญาโท (ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง